

ŠTATISTIKA V SÚVISLOSTIACH

Hlavné trendy
populačného vývoja
v SR v roku 2014

DEMOGRAFIA
A SOCIÁLNA ŠTATISTIKA
jún 2015

**ŠTATISTIKA
V SÚVISLOSTIACH**

**Hlavné trendy
populačného vývoja
v SR v roku 2014**

DEMOGRAFIA
A SOCIÁLNA ŠTATISTIKA
jún 2015

Autori publikácie

Zuzana Podmanická (editorka)

Neonila Foltánová

Andrea Galvánková

Mária Katerinková

Michal Katuša

Monika Prochádzková

Grafická úprava obálky

Klára Smutná

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Sekcia sociálnych štatistík a demografie

Odbor štatistiky obyvateľstva

Miletičova 3

824 67 Bratislava 26

Slovenská republika

Kód publikácie: 024315

Jún 2015

Informačný servis:

Telefón: 02 / 50 23 63 39

02 / 50 23 63 35

E-mail: info@statistics.sk

www.statistics.sk

ISBN 978-80-8121-431-8 (online)

Obsah

Úvod	5
1. Stav obyvateľstva.....	6
2. Demografické procesy	8
2.1 Sobášnosť.....	8
2.2 Rozvodovosť	12
2.3 Plodnosť a pôrodnosť	16
2.4 Potratovosť	20
2.5 Úmrtnosť	23
2.6 Sťahovanie.....	27
3. Demografické štruktúry	30
3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	30
3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku	31
3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	33
3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	35
3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa občianstva a krajiny narodenia	36
Záver	37
Literatúra	38
Zdroje dát	38

Úvod

Publikácia zaznamenáva hlavné trendy populačného vývoja v Slovenskej republike v kontexte posledných desiatich rokov na pozadí zmien, ktoré nastali v rámci demografických procesov a demografických štruktúr obyvateľstva.

Autori analyzujú základné demografické procesy – sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť, plodnosť, potratovosť, úmrtnosť, migráciu a ich zmeny, charakterizujú štruktúry obyvateľov podľa pohlavia, veku, rodinného stavu, národnosti a štátneho občianstva.

Publikáciu dopĺňajú tabuľky a grafy. Tabuľky obsahujú údaje od roku 2005, grafy znázorňujú vývoj základných populačných procesov za obdobie 1950 – 2014.

Údaje v publikácii boli získané spracovaním štatistických hlásení radu OBYV 1-5/12 v rámci Programu štátnych štatistických zisťovaní. Údaje o potratoch sú prevzaté z rezortného výkazníctva Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zabezpečovaného Národným centrom zdravotníckych informácií v Bratislave a následne spracované Štatistickým úradom Slovenskej republiky.

1. Stav obyvateľstva

V roku 2014 malo Slovensko najvyšší počet obyvateľov v doterajšej histórii *

Koncom roku 2014 žilo v Slovenskej republike 5 421 349 obyvateľov, 2 642 328 mužov a 2 779 021 žien. Medziročný prírastok bol 5 400 osôb (3 268 mužov, 2 132 žien).

T 1 Početnosť populácie SR, 2005 – 2014

a) Údaje publikované po skončení každého referenčného roku

Ukazovateľ	Rok (referenčný dátum 31.12.)									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	5 389 180	5 393 637	5 400 998	5 412 254	5 424 925	5 435 273	5 404 322	5 410 836	5 415 949	5 421 349
Tempo prírastku (%)	0,08	0,08	0,14	0,21	0,23	0,19	-0,57	0,12	0,09	0,10

V sledovanom období sa počet obyvateľov, i keď veľmi mierne, zvyšoval. Tempo prírastku malo zápornú hodnotu len v roku sčítania obyvateľov domov a bytov, ktoré na účely demografickej bilancie plní aktualizáciu funkciu pre počty a štruktúry obyvateľstva.

T 1 Početnosť populácie SR, 2005 – 2014

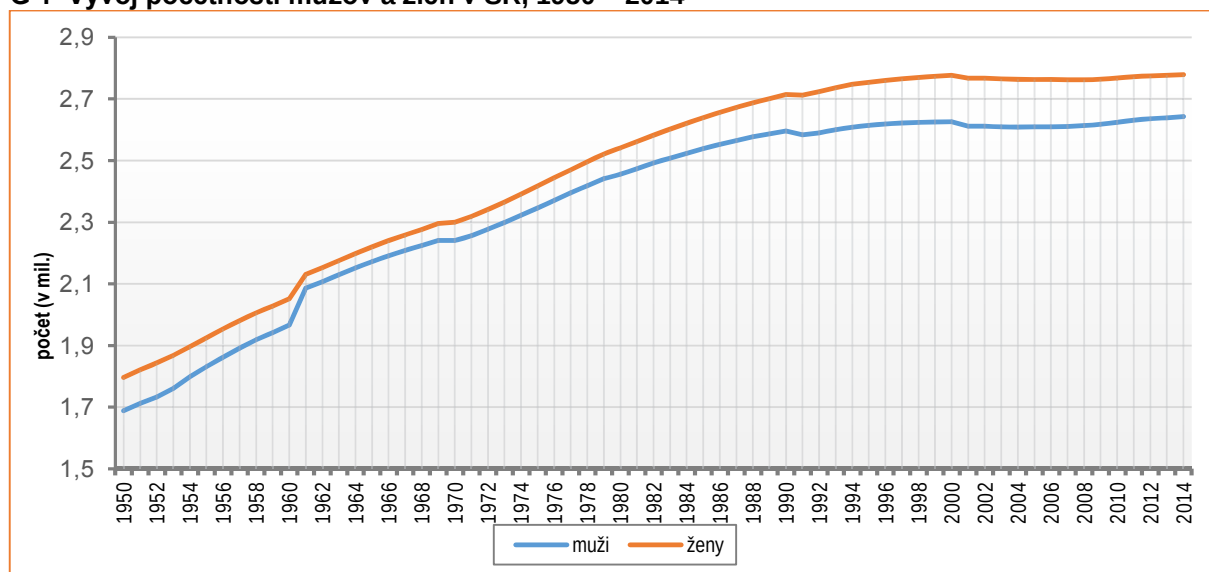
b) Revidované údaje (*)

Ukazovateľ	Rok (referenčný dátum 31.12.)									
	2005*	2006*	2007*	2008*	2009*	2010*	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	5 372 928	5 373 180	5 376 064	5 382 401	5 390 410	5 392 446	5 404 322	5 410 836	5 415 949	5 421 349
Tempo prírastku (%)	0,00	0,00	0,05	0,12	0,15	0,04	0,22	0,12	0,09	0,10

Zdroj údajov: ŠÚ SR

V súlade s revíznou politikou Eurostatu sa následne vykonala revízia počtu obyvateľov eliminujúca skok v časovom rade, ktorý nastal pri prechode na počet obyvateľov zo sčítania v roku 2011.

G 1 Vývoj početnosti mužov a žien v SR, 1950 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

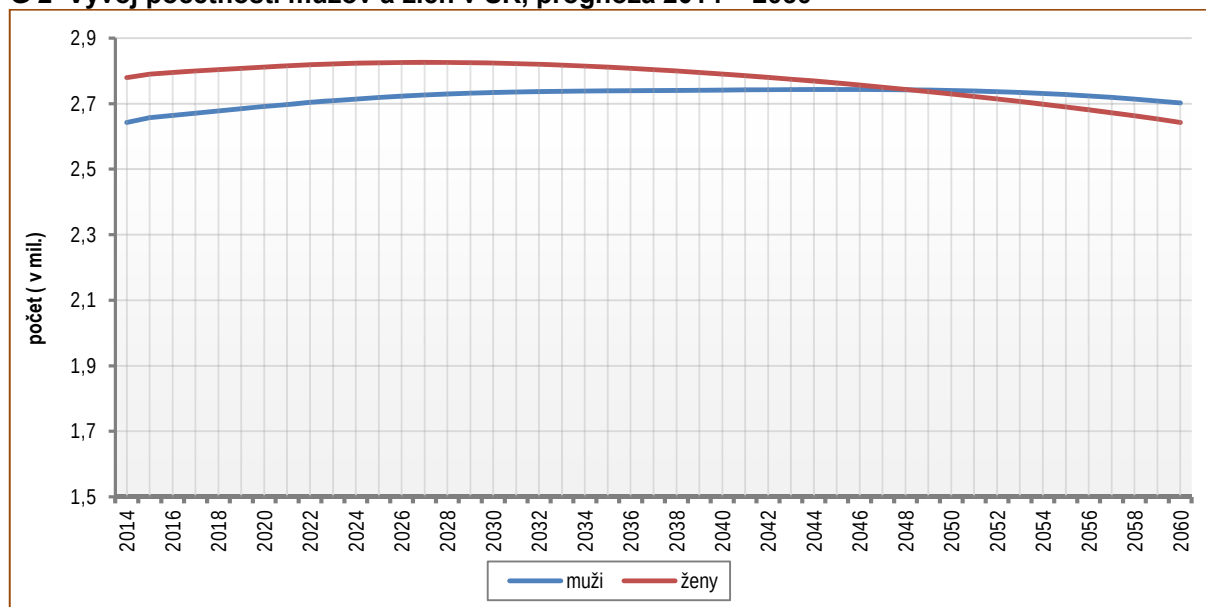
Priemerná hustota obyvateľstva je stabilná, 110 obyvateľov na 1 km²

Vzhľadom na nízke celkové prírastky obyvateľstva je údaj o priemernej hustote relatívne stabilný a počas celého sledovaného obdobia predstavovala jeho hodnota 110 obyvateľov na 1 km². Z hľadiska reálneho rozmiestnenia obyvateľstva však treba zdôrazniť, že na základe rozdelenia územia na gridy (1km x 1km) možno vidieť, že osídlená je menej než jedna tretina územia (cca 16-tisíc štvorcov s plochou 1 km²) a priemerná hustota v obývaných štvorcoch dosahuje 340 obyvateľov na 1 km². [2]

Počet obyvateľov začne klesať okolo roku 2030

Počet obyvateľov Slovenskej republiky naposledy klesal počas druhej svetovej vojny, od roku 1946 sa zvyšuje. Vplyvom transformačných procesov v demografickom správaní slovenskej populácie jej početnosť však podľa prognózy populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060 začne klesať, a to najneskôr v roku 2030. [1]

G 2 Vývoj početnosti mužov a žien v SR, prognóza 2014 – 2060

Zdroj údajov: Infostat (VDC)

2. Demografické procesy

2.1 Sobášnosť

V roku 2014 bolo uzavretých 26 737 sobášov.

Úroveň sobášnosti zostáva nízka

V sledovanom období (posledných 10 rokov) sa počet sobášov pohyboval medzi 25,4 – 28,3 tisíce, pod 30-tisíc klesol počet sobášov v roku 1994 a nad túto hranicu sa do súčasnosti nedostal ani raz.

V druhej polovici 70. rokov, keď sa uzatváralo maximum sobášov, ich bývalo okolo 44-tisíc ročne.

T 2 Charakteristiky sobášnosti obyvateľstva SR, 2005 – 2014

Ukazovateľ	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet sobášov	26 149	25 939	27 437	28 293	26 356	25 415	25 621	26 006	25 491	26 737
Počet sobášov na 1 000 obyvateľov	4,9	4,8	5,1	5,2	4,9	4,7	4,7	4,8	4,7	4,9
Priemerný vek pri sobáši:										
muži	30,5	31,0	31,2	31,4	31,7	31,9	32,4	32,6	32,9	33,2
ženy	27,4	27,9	28,2	28,4	28,6	28,8	29,4	29,6	29,9	30,3
Priemerný vek vzájomne slobodných:										
muži	28,2	28,5	28,6	28,9	29,2	29,5	29,9	30,1	30,2	30,6
ženy	25,6	25,8	26,1	26,3	26,6	26,9	27,2	27,4	27,6	28,0

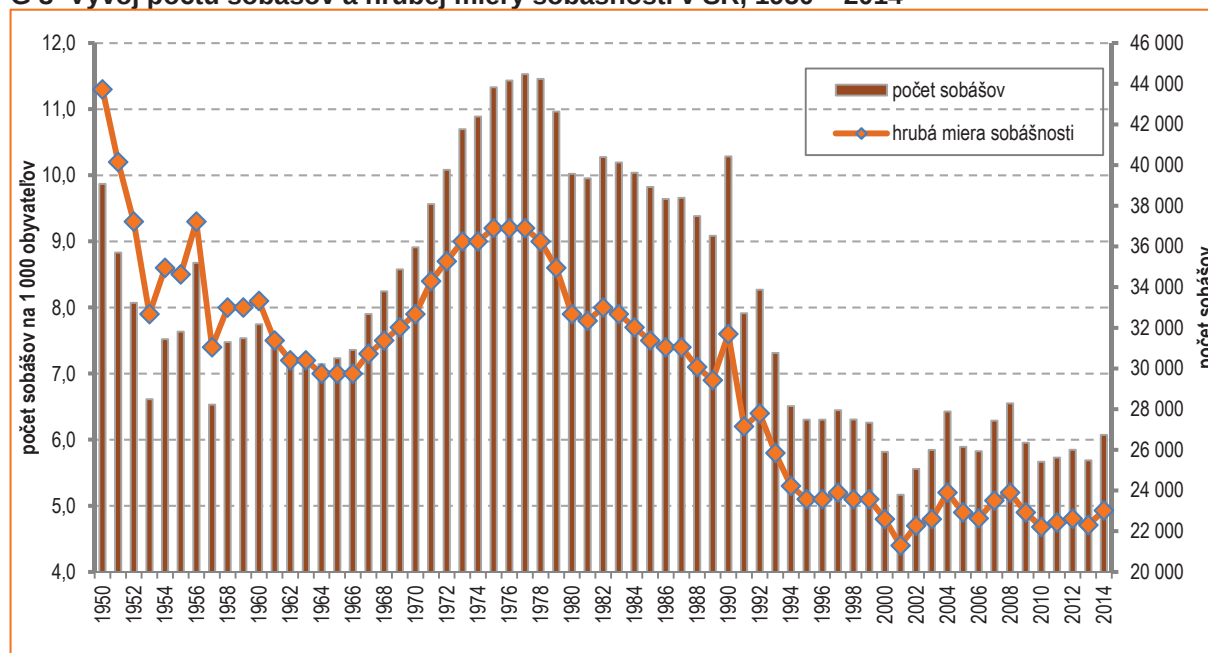
Zdroj údajov: ŠÚ SR

Medziročne počet sobášov stúpol

V roku 2014 bol počet sobášov vyšší ako v roku 2013 (o 1 246). Na 1 000 obyvateľov stredného stavu tak v súčasnosti pripadá 5 sobášov.

Rokom minima bol rok 2001, keď sa uzavrelo len 23 795 manželstiev.

G 3 Vývoj počtu sobášov a hrubej miery sobášnosti v SR, 1950 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Úroveň sobášnosti stále ovplyvňuje predovšetkým prvosobášnosť

Z hľadiska poradia sobášov prvosobášnosť v Slovenskej republike dlhodobo oscilovala okolo 90 % u mužov i žien, dochádza však k pozvoľnému poklesu a v sledovanom období sa prvosobášnosť pohybovala na úrovni 85 – 87 % u mužov a 87 – 89 % u žien.

Podiely vzájomne slobodných snúbencov tvoria 80 % zo všetkých uzavretých manželstiev.

T 3 Uzavreté manželstvá podľa rodinného stavu snúbencov v SR, 2005 – 2014

Počet uzavretých manželstiev podľa ročného stavu slobodných v SR, 2005 – 2014							
Rok	Ženísi			Nevesty			Uzavreté manželstvá spolu
	slobodní	rozvedení	ovdovení	slobodné	rozvedené	ovdovené	
	absolútne údaje						
2005	22 690	3 245	214	23 148	2 840	161	26 149
2006	22 106	3 634	199	22 694	3 099	146	25 939
2007	23 240	3 951	246	23 859	3 399	179	27 437
2008	24 131	3 931	231	24 676	3 446	171	28 293
2009	22 634	3 542	180	23 088	3 126	142	26 356
2010	21 868	3 359	188	22 355	2 917	143	25 415
2011	22 003	3 435	183	22 387	3 067	167	25 621
2012	22 211	3 621	174	22 648	3 237	121	26 006
2013	21 770	3 567	154	22 144	3 212	135	25 491
2014	22 859	3 707	171	23 198	3 385	154	26 737
	podiel z celkového počtu sobášov (v %)						
2005	86,8	12,4	0,8	88,5	10,9	0,6	100
2006	85,2	14,0	0,8	87,5	11,9	0,6	100
2007	84,7	14,4	0,9	87,0	12,4	0,6	100
2008	85,3	13,9	0,8	87,2	12,2	0,6	100
2009	85,9	13,4	0,7	87,6	11,9	0,5	100
2010	86,0	13,2	0,7	88,0	11,5	0,6	100
2011	85,9	13,4	0,7	87,4	12,0	0,7	100
2012	85,4	13,9	0,7	87,1	12,4	0,5	100
2013	85,4	14,0	0,6	86,9	12,6	0,5	100
2014	85,5	13,9	0,6	86,8	12,7	0,6	100

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Priemerný vek ženichov a neviest sa kontinuálne zvyšuje

Tento trend sa začal začiatkom 90. rokov. V roku 2014 dosiahol priemerný vek mužov pri sobáši 33 rokov (33,2 roka) a u žien prvýkrát presiahol 30 rokov (30,3 roka). Medziročný nárast bol 0,3 roka, za ostatných 10 rokov sa zvýšil u oboch pohlaví o takmer 3 roky. Z hľadiska veku sa najviac manželstiev dlhodobo uzatváralo vo vekovej kategórii 20 – 24 rokov. Platilo to u mužov do roku 2000 a do roku 2004 u žien. Dnes najvyšší počet manželstiev uzatvárajú muži i ženy vo veku 25 – 29 rokov; v roku 2014 podiel zosobášených v tejto vekovej skupine predstavoval 31 % všetkých sobášov mužov a 38 % žien, nasleduje kategória 30- až 34-ročných. Z hľadiska dlhodobých trendov je znižovanie sobášnosti zrejmé vo vekových kategóriách do 24 rokov. Všetky ostatné vyššie vekové kategórie zaznamenávajú zvyšovanie početnosti sobášov.

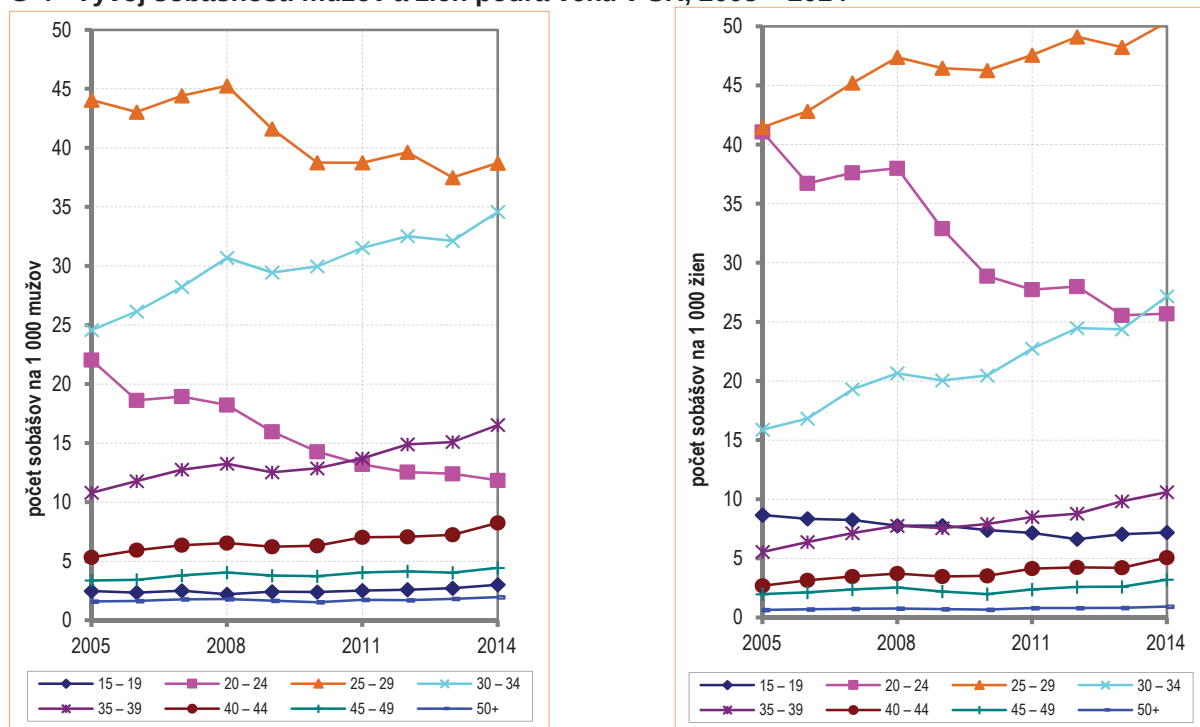
T 4 Sobáše podľa veku snúbencov v SR, 2005 – 2014

Rok	Spolu	Ženísi							
		v tom vo veku							
		-19	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 44	45 – 49	50+
2005	26 149	520	5 055	10 582	5 239	1 971	1 025	675	1 082
2006	25 939	483	4 232	10 303	5 814	2 161	1 134	675	1 137
2007	27 437	504	4 247	10 569	6 515	2 395	1 202	734	1 271
2008	28 293	435	4 019	10 685	7 266	2 590	1 218	770	1 310
2009	26 356	455	3 419	9 642	7 106	2 627	1 136	721	1 250
2010	25 415	438	3 021	8 942	7 239	2 754	1 149	709	1 163
2011	25 621	437	2 688	8 671	7 447	3 008	1 272	755	1 343
2012	26 006	420	2 481	8 666	7 565	3 438	1 326	762	1 348
2013	25 491	431	2 429	8 124	7 417	3 512	1 388	733	1 457
2014	26 737	458	2 260	8 218	7 864	3 890	1 654	794	1 599

Rok	Spolu	Nevesty							
		v tom vo veku							
		-19	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 44	45 – 49	50+
2005	26 149	1 752	9 027	9 586	3 294	998	515	401	576
2006	25 939	1 649	8 001	9 858	3 629	1 148	598	422	634
2007	27 437	1 597	8 101	10 336	4 296	1 308	653	462	684
2008	28 293	1 465	8 054	10 714	4 690	1 475	688	486	721
2009	26 356	1 399	6 768	10 282	4 643	1 534	625	421	684
2010	25 415	1 300	5 866	10 207	4 736	1 640	632	379	655
2011	25 621	1 191	5 439	10 147	5 082	1 789	733	444	796
2012	26 006	1 024	5 324	10 305	5 394	1 926	775	475	783
2013	25 491	1 063	4 807	10 039	5 327	2 169	784	472	830
2014	26 737	1 040	4 699	10 290	5 842	2 361	983	570	952

Zdroj údajov: ŠÚ SR

G 4 Vývoj sobášnosti mužov a žien podľa veku v SR, 2005 – 2014

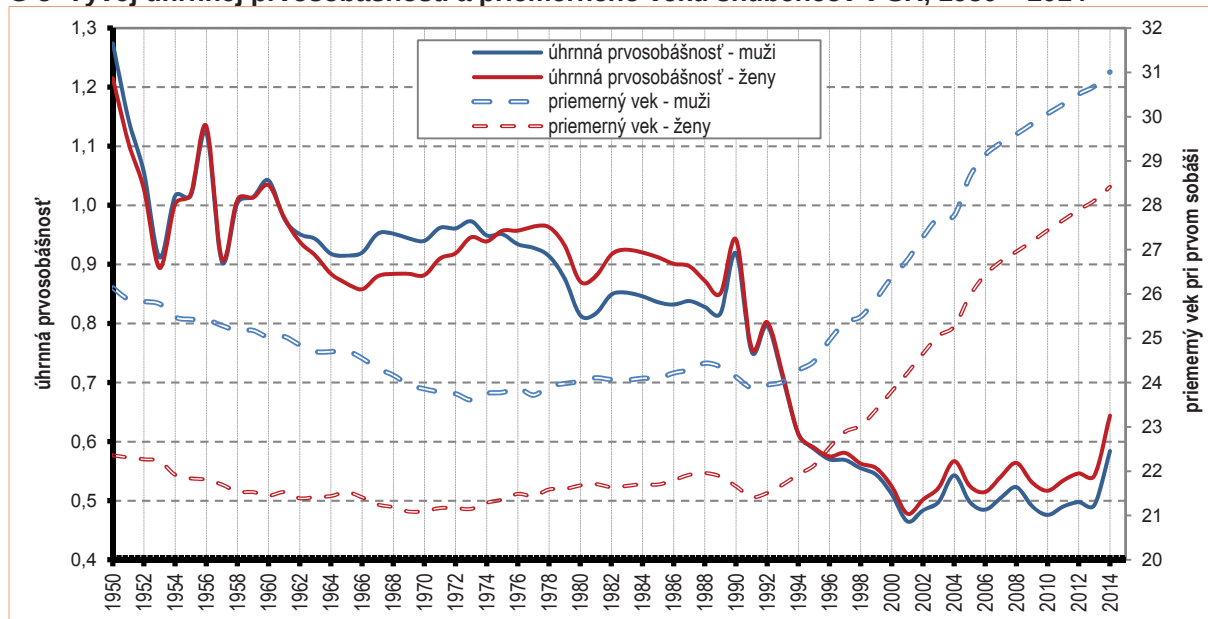

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Pravdepodobnosť vstupu do manželstva sa znižuje

V 60. rokoch sa úhrnná prvosobášnosť pohybovala okolo hodnoty 1, čo znamenalo, že štatisticky do manželstva vstupovali všetci muži i ženy. Do konca 70. rokov boli hodnoty ešte 0,9, ale začiatkom 90. rokov sa znižovanie výrazne zrýchlilo a v súčasnosti pri terajšej úrovni sobášnosti (a nulovej úmrtnosti) by 40 % mužov i žien sobáš nikdy neuzavreli. Možno ale stále predpokladať zvyšovanie týchto hodnôt vzhľadom na trend odkladania sobášov do vyššieho veku. Tento predpoklad potvrdzuje i mierne medziročné zvýšenie úhrnnej prvosobášnosti.

G 5 Vývoj úhrnnej prvosobášnosti a priemerného veku snúbencov v SR, 1950 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Odkladanie manželstva je aktuálnou životnou stratégiou slovenskej populácie

Aj v súčasnosti je potenciál sobášaschopného obyvateľstva dosť vysoký. Odklady manželstva do vyššieho veku však spôsobujú zníženú sobášnosť v mladších vekových skupinách obyvateľstva. Napríklad vo veku od 18 do 30 rokov bolo v Slovenskej republike v roku 2014 slobodných ešte 88 % mužov a 78 % žien.

2.2 Rozvodovosť

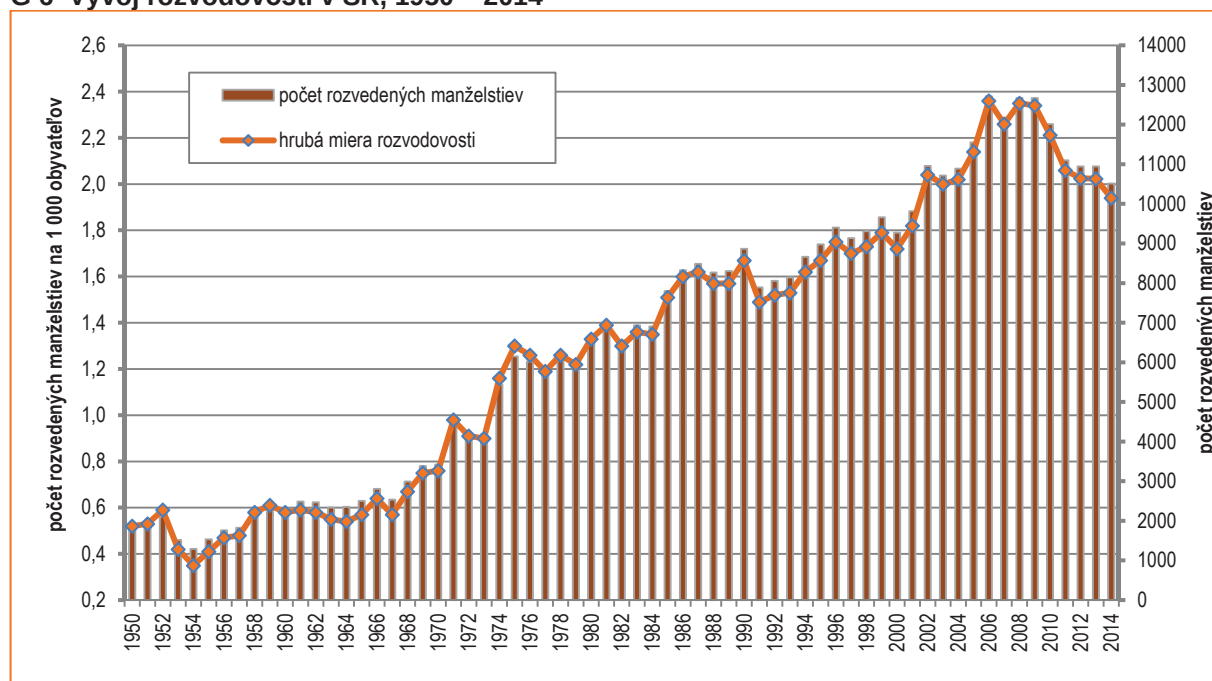
V roku 2014 sa rozviedlo 10 514 manželstiev.

Intenzita rozvodovosti slabne, od roku 2008 početnosť rozvodov klesá

Medziročné zníženie predstavuje pokles o 432 rozvodov.

Hoci sa počty rozvodových konaní ukončených rozvodom znižujú, znižovanie je veľmi mierne, a tak v sledovanom období (ostatných desať rokov) pripadajú na 1 000 obyvateľov stále 2 rozvody (v roku 1950 to bolo 0,5 rozvodu).

G 6 Vývoj rozvodovosti v SR, 1950 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Zvyšuje sa podiel rozvodových konaní ukončených rozvodom

Do konca 90. rokov bol podiel konaní ukončených rozvodom takmer konštantou na úrovni 70 %. Na začiatku sledovaného obdobia (rok 2005) predstavoval tento podiel už 80 %. V súčasnosti sa končí rozvodom až 94 % rozvodových konaní. Tento podiel sa zvyšuje najmä na úkor konaní ukončených „vzatím návrhu späť“.

T 5 Vybrané charakteristiky rozvodovosti v SR, 2005 – 2014

Ukazovateľ	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet ukončených konaní	14 346	14 007	13 048	13 412	13 415	12 731	11 767	11 650	11 637	11 232
Rozvody:										
absolútny počet	11 553	12 716	12 174	12 675	12 671	12 015	11 102	10 948	10 946	10 514
na 1 000 obyvateľov	2,1	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9
na 100 uzavretých manželstiev	44,2	49,0	44,4	44,8	48,1	47,3	43,3	42,1	42,9	39,3
Priemerný vek pri rozvode:										
muži	39,6	40,0	40,2	40,4	40,6	41,1	41,5	41,8	42,1	42,5
ženy	37,0	37,4	37,5	37,7	37,9	38,4	38,7	39	39,4	39,7

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Predlžuje sa priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva

Priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva v roku 2014 bola 15 rokov.

Stúpajúci trend priemernej dĺžky trvania rozvedeného manželstva je predovšetkým dôsledkom rozvodov dlhšie trvajúcich manželstiev, napr. v roku 2014 sa rozviedlo 1 900 párov, ktorých manželstvo trvalo 25 rokov a dlhšie. Na druhej strane sa znižuje počet rozvodov realizovaných v krátkom čase po uzavretí manželstva, napr. počas prvého roku trvania manželstva sa rozviedlo len 68 párov.

Kým teda početnosť rozvodov, ktoré nastali krátko po uzavretí manželstva, má v sledovanom období (2005 – 2014) skôr klesajúcu tendenciu, početnosť rozvodov po 25 rokoch trvania manželstva bola v roku 2014 doteraz najvyššia (na porovnanie: pred 20 rokmi sa rozvádzalo okolo 500 párov, ktorých manželstvo trvalo 25 a viac rokov).

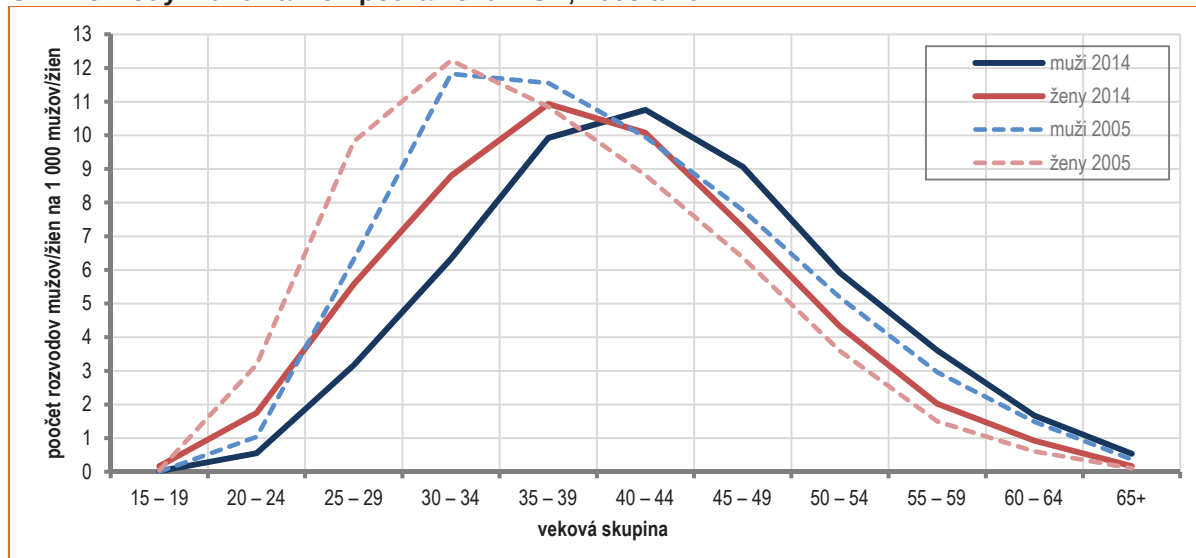
Zmienený trend môže na jednej strane naznačovať zodpovednejší prístup k inštitúcii manželstva, ale na druhej strane môže byť i dôsledkom narastania početnosti nemanželských spolužití partnerov (kohabitácií).

T 6 Rozvody podľa dĺžky trvania manželstva v SR, 2005 – 2014

Rok	Rozvody spolu	Dĺžka trvania rozvedeného manželstva (v rokoch)									Priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva
		< 2	2	3	4	5	6	7	8	9+	
2005	11 553	332	391	448	534	546	506	521	488	7 787	13,9
2006	12 716	311	454	502	548	538	559	610	573	8 621	14,2
2007	12 174	318	428	539	524	502	480	534	505	8 344	14,2
2008	12 675	378	435	543	576	592	503	507	492	8 649	14,2
2009	12 671	401	439	497	562	579	503	498	505	8 687	14,4
2010	12 015	377	506	481	526	512	479	432	428	8 274	14,6
2011	11 102	327	408	466	443	450	488	489	436	7 595	14,7
2012	10 948	291	363	477	495	482	461	403	438	7 538	14,9
2013	10 946	326	373	422	498	485	435	417	416	7 574	15,0
2014	10 514	332	365	398	454	473	471	428	412	7 181	15,1

Zdroj údajov: ŠÚ SR

G 7 Rozvody mužov a žien podľa veku v SR, 2005 a 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Zvyšuje sa priemerný vek pri rozvode

U mužov dosiahol v roku 2014 takmer 43 rokov, u žien 40 rokov. Za uplynulých 10 rokov sa zvýšil o takmer 3 roky u oboch pohlaví.

Toto zvyšovanie je predovšetkým dôsledkom narastajúcej dĺžky trvania rozvedeného manželstva a zvyšovania priemerného veku partnerov pri sobášoch.

Klesá podiel rozvodov s maloletými deťmi

V roku 2014 tvorili rozvody manželstiev s maloletými deťmi 60 %, medziročný pokles bol 0,7 bodu.

Celkový vývojový trend tohto ukazovateľa v Slovenskej republike možno charakterizovať ako zvyšovanie od 50. rokov (okolo 50 %) do 90. rokov 20. storočia (75 %). Od polovice 90. rokov až do súčasnosti nastupuje trend pozvoľného klesania. Predpokladáme, že mnohé manželstvá postihnuté rozvratom odkladajú rozvod do obdobia, keď sa deti stávajú nezávislými. Taktiež s nárastom priemerného veku pri sobáši sa zvyšuje stabilita manželstiev, keďže v rámci odkladania manželstva sa mnohé páry s nestabilnejšími vzťahmi rozídu a do manželstva ani nevstúpia.

T 7 Rozvody s maloletými deťmi v SR, 2005 – 2014

Rok	Z rozvedených manželstiev, manželstvá s maloletými deťmi							priemerný počet detí
	spolu	podľa počtu detí						
		jedno	%	dve	%	tri a viac	%	
2005	7 609	4 469	58,7	2 651	34,9	489	6,4	1,5
2006	8 474	4 968	58,6	2 945	34,8	561	6,6	1,5
2007	7 994	4 684	58,6	2 738	34,2	572	7,2	1,5
2008	8 281	4 857	58,7	2 902	35,0	522	6,3	1,5
2009	8 155	4 775	58,6	2 826	34,7	554	6,8	1,5
2010	7 627	4 456	58,4	2 578	33,8	593	7,8	1,5
2011	7 012	4 154	59,2	2 384	34,0	474	6,8	1,5
2012	6 764	3 980	58,8	2 298	34,0	486	7,2	1,5
2013	6 644	3 866	58,2	2 302	34,6	476	7,2	1,5
2014	6 305	3 660	58,0	2 218	35,2	427	6,8	1,5

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Pretrvávajú vyššia rozvodová aktivita žien

Vyššia rozvodová aktivita je typická pre ženy. V sledovanom období ženy podávali priemerne dve tretiny návrhov na rozvod. V roku 2014 nastalo medziročné zníženie zo 67 % všetkých podaných návrhov na 65 %. Rozvodová aktivita mužov tak medziročne stúpila o 2 body.

Hlavnou príčinou rozvodov je rozdielnosť pováh, názorov a záujmov

Rozdielnosť pováh, názorov a záujmov bola príčinou rozvratu okolo 60 % manželstiev, aktuálne má mierne rastúci trend, v roku 2014 ju uviedlo 63 % rozvádžajúcich sa párov.

Na strane žien je druhým najčastejším dôvodom na ukončenie manželstva „súd nezistil zavinenie“. Pozoruhodný z hľadiska vývoja je fakt, že táto príčina má klesajúci trend. Kým v roku 2005 súd nezistil zavinenie na strane žien v 2-tisíc prípadoch (17 %), v roku 2014 to bolo už len v 1,3 tisíce prípadov (12 %). Na strane mužov je druhou najčastejšou príčinou rozvodu nevera (10 %).

T 8 Rozvody podľa príčin rozvratu manželstva v SR, 2005 – 2014

Príčina rozvratu manželstva	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
na strane manžela										
Neuvážené uzavretie manželstva	245	281	232	202	177	170	174	136	120	116
Alkoholizmus	1 200	1 255	1 064	1 044	1 064	1 067	944	872	815	747
Nevera	1 373	1 292	1 341	1 396	1 370	1 320	1 231	1 206	1 149	1 072
Nezáujem o rodinu	628	653	532	555	531	508	433	424	331	360
Zlé zaobchádzanie, odsúd. pre trestný čin	194	225	198	208	203	163	142	112	126	129
Rozdielnosť pováh, názorov a záujmov	6 844	7 796	7 519	7 759	7 743	7 171	6 758	6 750	6 875	6 588
Zdravotné dôvody, vrátane neplodnosti	28	19	36	28	31	25	27	28	29	16
Sexuálne nehody	71	57	47	31	41	34	42	51	52	51
Ostatné príčiny	696	833	883	1 083	1 163	1 220	1 030	1 032	1 131	1 076
Súd nezistil zavinenie	274	305	322	369	348	337	321	337	318	359
na strane manželky										
Neuvážené uzavretie manželstva	245	281	232	202	177	170	174	136	120	116
Alkoholizmus	128	149	125	105	126	112	94	130	117	114
Nevera	720	767	781	817	810	806	765	822	776	766
Nezáujem o rodinu	251	268	249	247	246	245	214	234	195	248
Zlé zaobchádzanie, odsúd. pre trestný čin	24	19	19	19	16	9	2	22	21	14
Rozdielnosť pováh, názorov a záujmov	6 844	7 796	7 519	7 759	7 743	7 171	6 758	6 750	6 875	6 588
Zdravotné dôvody, vrátane neplodnosti	46	38	50	36	31	45	29	33	30	20
Sexuálne nehody	71	57	47	31	41	34	42	51	52	51
Ostatné príčiny	1 218	1 391	1 344	1 598	1 621	1 716	1 534	1 324	1 384	1 311
Súd nezistil zavinenie	2 006	1 950	1 808	1 861	1 860	1 707	1 490	1 446	1 376	1 286

Zdroj údajov: ŠÚ SR

2.3 Plodnosť a pôrodnosť

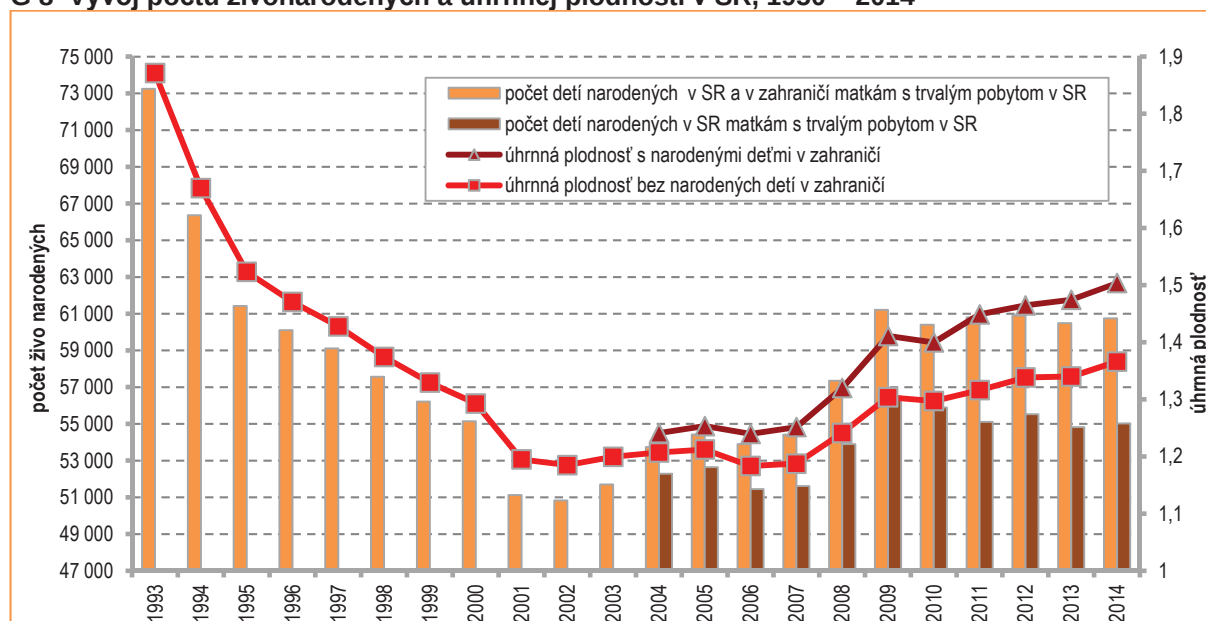
V roku 2014 sa narodilo 55 033 živých detí.

Úhrnná plodnosť nedosahuje záchovnú hodnotu reprodukcie populácie

Úhrnná plodnosť (priemerný počet živonarodených detí pripadajúcich na 1 ženu počas jej celého reprodukčného obdobia) dosiahla v roku 2014 hodnotu 1,4 dieťaťa. Medziročne nastalo jej mierne zvýšenie (o 0,03).

V prípade započítania detí narodených v zahraničí matkám s trvalým pobytom v SR, čo administratívne neumožňuje zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky, by úhrnná plodnosť dosiahla hodnotu 1,5 dieťaťa na 1 ženu. Obe hodnoty však dokumentujú nedostatočnú reprodukciu slovenskej populácie, t. j. pod 2,1 dieťa na 1 ženu, čo je hranica jednoduché reprodukcie. Vývoj úhrnnej plodnosti má počas celého sledovaného obdobia (2005 – 2014) síce veľmi mierny, ale stúpajúci trend.

G 8 Vývoj počtu živonarodených a úhrnnej plodnosti v SR, 1950 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Z hľadiska reprodukcie ženy nezabezpečujú za seba adekvátnu náhradu

Od začiatku 90. rokov ženy nezabezpečujú za seba adekvátnu náhradu. Pri súčasnej úrovni plodnosti a úmrtnosti ubudne v Slovenskej republike v priebehu jednej generácie 34 % potenciálnych matiek (čistá miera reprodukcie).

T 9 Miery reprodukcie v SR, 2005 – 2014

Ukazovateľ	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hrubá miera reprodukcie	0,61	0,60	0,61	0,64	0,68	0,69	0,71	0,65	0,65	0,67
Čistá miera reprodukcie	0,60	0,60	0,60	0,64	0,68	0,68	0,70	0,64	0,65	0,66
Úhrnná plodnosť žien	1,25	1,24	1,25	1,32	1,41	1,40	1,45	1,34	1,34	1,37

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Z hľadiska vývoja v 50. rokoch pripadalo na každú ženu priemerne 1,5 živonarodeného dievčaťa, potom nastúpil dlhodobý klesajúci trend a od 90. rokov je úroveň náhrady pod hodnotou 1.

Priemerný vek rodičiek sa kontinuálne zvyšuje

V roku 2014 dosiahol priemerný vek živorodičiek 29,4 roka. Za posledných desať rokov sa zvýšil takmer o 2 roky. Rovnako o 2 roky sa zvýšil i priemerný vek prvorodičiek.

Tento jav je predovšetkým dôsledkom odkladania materstva do vyššieho veku.

T 10 Charakteristiky pôrodnosti v SR, 2005 – 2014

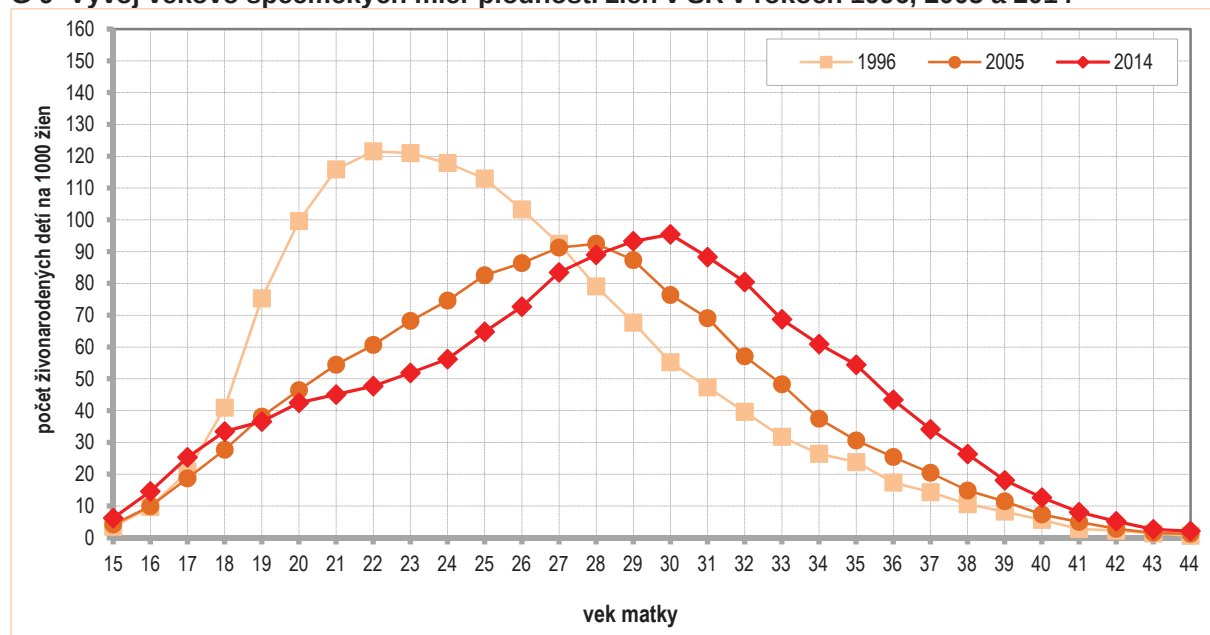
Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013	2014
Narodení spolu	54 625	54 122	54 631	57 586	61 445	60 599	61 003	55 715	54 986	55 199
v tom:										
živo	54 430	53 904	54 424	57 360	61 217	60 410	60 813	55 535	54 823	55 033
mŕtvo	195	218	207	226	228	189	190	180	163	166
Živonarodení na 1 000 obyvateľov	10,1	10,0	10,1	10,6	11,3	11,1	11,3	10,3	10,1	10,2
Mŕtvonarodení na 1 000 narodených	3,6	4,0	3,8	3,9	3,7	3,1	3,1	3,2	3,0	3,0
Priemerný vek živorodičky:										
spolu	27,51	27,78	28,07	28,31	28,59	28,83	29,13	29,11	29,22	29,36
v 1. poradi	25,66	25,97	26,30	26,59	26,95	27,31	27,78	27,29	27,43	27,61

Zdroj údajov: ŠÚ SR

*Od roku 2012 nie sú do počtu narodených započítané deti narodené v zahraničí matkám s trvalým pobytom v SR.

Z hľadiska veku sa v sledovanom období narodilo najviac detí ženám vo vekovej kategórii 25 – 29 rokov, po nich nasledovala kategória 30- až 34-ročných. V roku 2014 sa po prvý raz narodilo najviac detí ženám vo vekovej skupine 30 – 34 rokov.

G 9 Vývoj vekovo špecifických mier plodnosti žien v SR v rokoch 1996, 2005 a 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

T 11 Živonarodení podľa veku matky v SR, 2005 – 2014

Vek matky	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	živonarodení									
-14	35	35	38	36	31	45	41	48	38	45
15 – 19	4 080	3 986	3 979	4 059	3 987	4 017	3 653	3 417	3 325	3 425
20 – 24	13 397	12 332	11 628	11 606	11 728	10 861	10 265	9 426	9 265	8 938
25 – 29	20 354	19 473	19 047	19 444	20 372	19 252	19 067	17 594	17 033	16 544
30 – 34	12 151	13 394	14 525	16 237	17 941	18 411	19 153	16 862	16 609	16 906
35 – 39	3 688	3 954	4 398	5 116	6 132	6 748	7 445	7 106	7 444	7 891
40 – 44	691	694	772	811	978	1025	1116	1036	1076	1242
45 – 49	34	33	36	48	45	49	68	45	33	42
50+	0	3	1	3	3	2	5	1	0	0
Spolu 15-49	54 395	53 866	54 385	57 321	61 183	60 363	60 767	55 486	54 785	54 988
živonarodení na 1000 žien										
15 – 19	20,2	20,2	20,6	21,5	21,8	22,9	22,0	21,6	22,0	23,7
20 – 24	61,0	56,6	54,0	54,8	56,4	53,5	52,3	49,0	49,3	48,9
25 – 29	88,0	84,6	83,4	86,0	91,4	87,3	89,4	83,4	81,8	81,0
30 – 34	58,6	62,1	65,3	71,5	77,9	79,6	85,7	76,1	76,0	78,6
35 – 39	20,5	22,0	24,0	26,9	30,9	32,6	35,4	32,8	33,7	35,4
40 – 44	3,6	3,6	4,1	4,4	5,4	5,7	6,3	5,8	5,8	6,4
45 – 49	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,2	0,2	0,2
Spolu 15 – 49	37,9	37,7	38,2	40,4	43,2	42,9	44,2	40,7	40,5	41,0

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Dominujú deti prvého poradia

V roku 2014 tvorili deti narodené v prvom poradí 46 % (početne okolo 25-tisíc), v druhom poradí sa od roku 2012 rodí viac ako jedna tretina detí.

Tretie poradie vykazuje najvyššiu stabilitu; v celom sledovanom období sa v treťom poradí rodilo 11 % detí.

V sledovanom období (2005 – 2014) sme zaznamenali výraznejší pokles podielu detí narodených v 4. a vyššom poradí (z 10 % na 8,7 %).

Pokračuje rastúci trend mimomanželskej plodnosti

Mimo manželstva sa v roku 2014 narodilo 38,9 % detí, medziročný nárast predstavuje 1,9 bodu.

Trend vývoja poukazuje na to, že mimomanželská plodnosť je v slovenskej populácii fenoménom, ktorý sa začal akceptovať a následne od 90. rokov 20. storočia akceleruje. Hodnoty podielu detí narodených mimo manželstva sa kontinuálne zvyšujú z 10 % až na súčasných takmer 40 %.

Do akej miery ide o osamotené matky alebo predmanželské koncepcie, alebo kohabitácie rodičov, nie je možné z dostupných dát odhadnúť.

T 12 Živonarodení v SR podľa poradia a legitimacy, 2005 – 2014

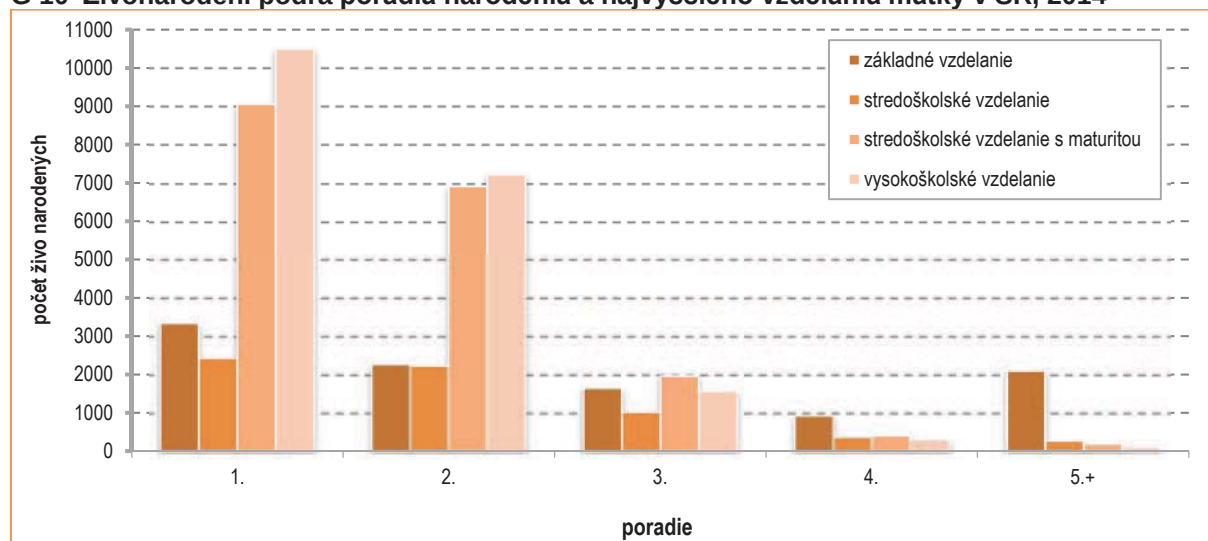
Rok	Živonarodení spolu	v tom v poradí					Živonarodení mimo manželstva
		1	2	3	4	5+	
2005	54 430	25 250	17 336	6 220	2 484	3 140	14 136
2006	53 904	25 239	17 160	6 111	2 396	2 998	14 820
2007	54 424	25 697	17 435	6 139	2 195	2 958	15 666
2008	57 360	27 857	17 958	6 289	2 318	2 938	17 287
2009	61 217	29 444	19 565	6 872	2 353	2 983	19 324
2010	60 410	29 537	18 897	6 756	2 284	2 936	19 912
2011	60 813	30 463	18 749	6 495	2 195	2 911	20 703
2012	55 535	25 234	19 016	6 365	2 176	2 744	19 632
2013	54 823	25 113	18 773	6 252	2 103	2 582	20 276
2014	55 033	25 335	18 687	6 250	2 059	2 702	21 431
štruktúra (v %)							
2005	100,0	46,4	31,9	11,4	4,5	5,8	26,0
2006	100,0	46,8	31,8	11,3	4,5	5,6	27,5
2007	100,0	47,2	32,0	11,3	4,0	5,5	28,8
2008	100,0	48,6	31,3	11,0	4,0	5,1	30,1
2009	100,0	48,1	32,0	11,2	3,8	4,9	31,6
2010	100,0	48,9	31,3	11,2	3,8	4,9	33,0
2011	100,0	50,1	30,8	10,7	3,6	4,8	34,0
2012	100,0	45,4	34,2	11,5	3,9	4,9	35,4
2013	100,0	45,8	34,2	11,4	3,8	4,7	37,0
2014	100,0	46,0	34,0	11,4	3,7	4,9	38,9

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Najviac detí sa narodilo matkám s vysokoškolským vzdelaním

V roku 2014 sa narodilo najviac detí matkám s vysokoškolským vzdelaním (36 %). Živonarodené deti matiek so základným vzdelaním tvorili takmer 19 %. Živonarodení matkám s vysokoškolským vzdelaním dominujú najmä pri prvom a druhom poradí dieťaťa. Pri vyšších poradiach živonarodených detí sa ich podiely presúvajú na matky s nižším vzdelaním. V piatom a vyššom poradí dominujú živonarodené deti matkám so základným vzdelaním (až 78 %).

G 10 Živonarodení podľa poradia narodenia a najvyššieho vzdelania matky v SR, 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

2.4 Potratovosť

V roku 2014 bolo ukončených potratom 15 615 tehotenstiev.

T 13 Ukončené tehotenstvá v SR, 2005 – 2014

Rok	Ukončené tehotenstvá*			Zo 100 tehotenstiev bolo ukončených	
	narodením	potratom	spolu	narodením	potratom
2005	54 625	19 332	73 957	73,6	26,4
2006	54 122	19 054	73 176	74,0	26,0
2007	54 631	18 318	72 949	74,9	25,1
2008	57 586	18 452	76 038	75,7	24,3
2009	61 445	17 935	79 380	77,4	22,6
2010	60 599	17 218	77 817	77,9	22,1
2011	61 003	16 872	77 875	78,3	21,7
2012	55 715	16 377	72 092	77,3	22,7
2013	54 986	16 347	71 333	77,1	22,9
2014	55 199	15 615	70 814	77,9	22,1

Zdroj údajov: ŠÚ SR

* Ukončené tehotenstvá sú definované ako súčet počtu živonarodených a mŕtvonarodených detí a potratov.

Potratovosť stále klesá

Trend poklesu početnosti potratov sa začal v roku 1989. Odvtedy, s výnimkou roku 2008, nastáva každoročne ich medziročný pokles. Kým v 90. rokoch sa zníženie počtu potratov medziročne počítalo na tisíce (priemerne 3-tis.), v poslednom desaťročí sa ráta už len na stovky (priemerne 500).

Medziročný pokles v roku 2014 predstavoval 732 potratov.

T 14 Vybrané charakteristiky potratovosti v SR, 2005 – 2014

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Potraty spolu	19 332	19 054	18 318	18 452	17 935	17 218	16 872	16 377	16 347	15 615
v tom:										
umelé*	14 427	14 243	13 424	13 394	13 240	12 582	11 789	11 214	11 105	10 582
%	74,6	74,8	73,3	72,6	73,8	73,1	69,9	68,5	67,9	67,8
spontánne	4 905	4 811	4 894	5 058	4 695	4 636	5 083	5 163	5 242	5 033
%	25,4	25,2	26,7	27,4	26,2	26,9	30,1	31,5	32,1	32,2
Potraty na 1 000 obyvateľov	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	3,1	3,0	3,0	2,9
Potraty na 100 narodených	35,4	35,2	33,5	32,0	29,2	28,4	27,7	29,4	29,7	28,3

Zdroj údajov: ŠÚ SR

* UPT, mimomaternicové tehotenstvá, iné

Znižuje sa priemerný počet potratov na jednu ženu

V sledovanom období (2005 – 2014) pripadalo na 1 ženu 0,4 – 0,5 potratu.

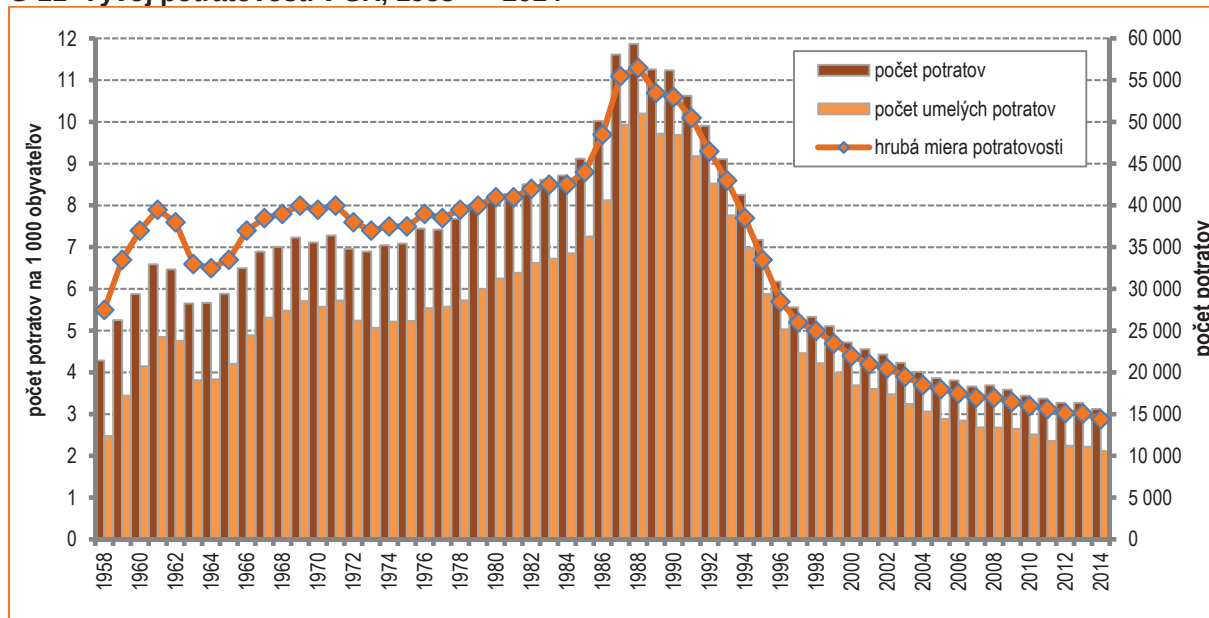
Umelé potraty oscilovali okolo hodnoty 0,3 interrupcie na jednu ženu vo fertilnom veku.

V čase maxima, t. j. koncom 80. rokov, keď sa umelým potratom končilo okolo 50-tisíc tehotenstiev, pripadalo na jednu ženu 1,3 interrupcie.

Zvyšuje sa podiel spontánnych potratov

V sledovanom období stúpol podiel spontánnych potratov o 7 bodov. Kým pred 10 rokmi tvorili štvrtinu, v roku 2014 už takmer tretinu všetkých potratov (32,2 %).

G 11 Vývoj potratovosti v SR, 1958* – 2014

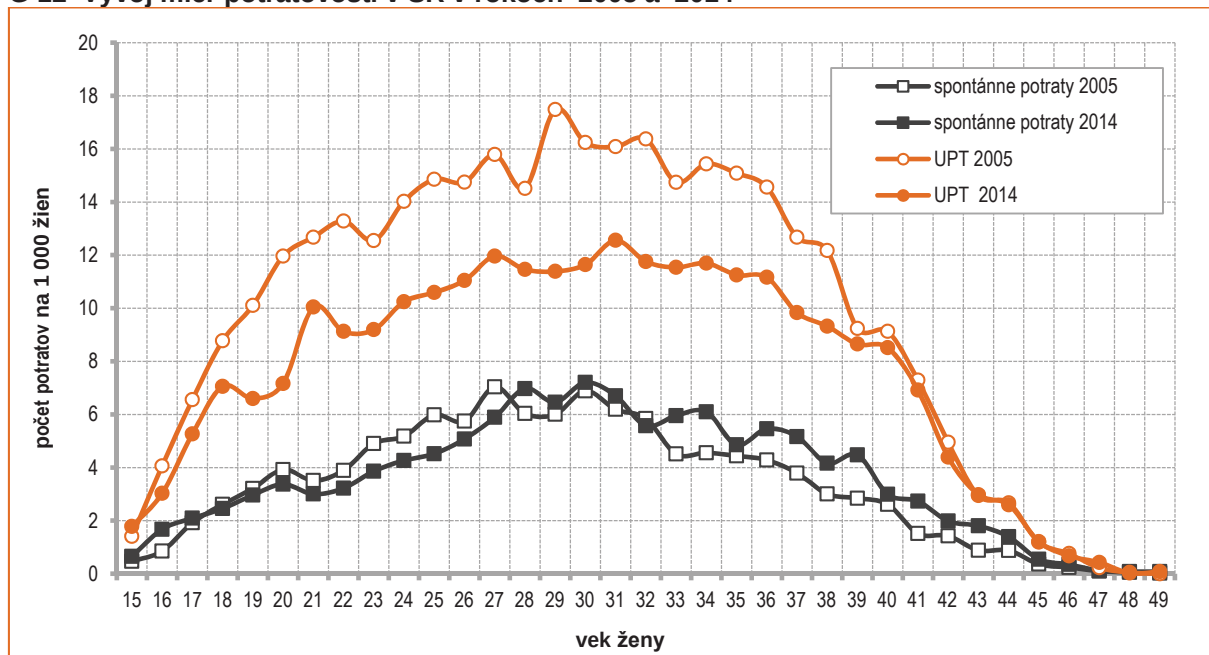
* Začiatok platnosti zákona č. 68/1957 Zb. o umelom prerušení tehotnosti.

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Zvyšuje sa priemerný vek ženy pri potrate

V roku 2014 bol priemerný vek ženy pri potrate 31 rokov. Od roku 2005 sa zvýšil o 1,5 roka.

G 12 Vývoj mier potratovosti v SR v rokoch 2005 a 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Priemerný vek ženy pri umelom potrate predstavoval 31 rokov a v sledovanom období sa zvýšil o 2 roky. V roku 2014 bol priemerný vek vydatých žien, ktoré podstúpili interrupciu 34 rokov, o 5 rokov vyšší ako priemerný vek nevydatých žien pri potrate (29).

Od roku 2007 je najvyššia početnosť potratov vo vekovej skupine 30- až 34-ročných žien.

T 15 Potraty a potratovosť podľa veku žien v SR, 2005 – 2014

Vek matky	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
potraty vo veku žien										
– 14	20	18	20	20	21	20	26	20	27	9
15 – 19	1 624	1 530	1 483	1 523	1 439	1 358	1 279	1 084	1 072	986
20 – 24	3 766	3 635	3 437	3 366	3 119	2 878	2 733	2 594	2 506	2 332
25 – 29	5 003	4 842	4 414	4 392	4 302	4 016	3 933	3 755	3 728	3 496
30 – 34	4 542	4 744	4 734	4 660	4 594	4 508	4 326	4 324	4 199	3 902
35 – 39	2 944	2 967	2 858	3 105	3 155	3 133	3 255	3 272	3 403	3 315
40 – 44	1 314	1 228	1 251	1 258	1 175	1 201	1 209	1 224	1 312	1 446
45 – 49	116	86	119	126	123	103	108	102	95	125
50*	3	4	2	2	7	1	3	2	5	4
Spolu	19 332	19 054	18 318	18 452	17 935	17 218	16 843	16 377	16 347	15 615
potraty na 1 000 žien vo veku										
15 – 19	8	7,7	7,7	8,1	7,9	7,7	7,7	6,9	7,1	6,8
20 – 24	17,1	16,7	16	15,9	15	14,2	13,9	13,5	13,3	12,8
25 – 29	21,6	21	19,3	19,4	19,3	18,2	18,4	17,8	17,9	17,1
30 – 34	21,9	22	21,3	20,5	20	19,5	19,4	19,5	19,2	18,1
35 – 39	16,4	16,5	15,6	16,3	15,9	15,1	15,5	15,1	15,4	14,9
40 – 44	6,9	6,5	6,7	6,8	6,5	6,7	6,8	6,8	7,0	7,5
45 – 49	0,6	0,4	0,6	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,5	0,7
Spolu 15 – 49	13,5	13,3	12,9	13,0	12,7	12,2	12,3	12,0	12,1	11,6

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Tri štvrtiny interrupcií sú interrupcie prvého poradia

V roku 2014 bolo z 10 582 interrupcií 8 038 umelých potratov prvého poradia (76 %). Na začiatku sledovaného obdobia tvorili umelé potraty prvého poradia 68 %.

Samotné znižovanie potratovosti sa výraznejšie prejavuje pri potratoch vyšších poradií. Kým početnosť potratov prvého poradia klesla v roku 2014 oproti roku 2005 o necelých 20 %, početnosť potratov druhého poradia už o vyše 40 % a početnosť potratov tretieho, štvrtého a vyššieho poradia sa znížila na polovicu.

Viac ako polovica slobodných žien (52 %), ktoré podstúpili interrupciu, nemala ešte žiadne živonarodené dieťa. V skupine vydatých žien sa realizovalo 4 516 umelých potratov, z toho 622 interrupcií podstúpili ženy, ktoré ešte nemali živonarodené dieťa.

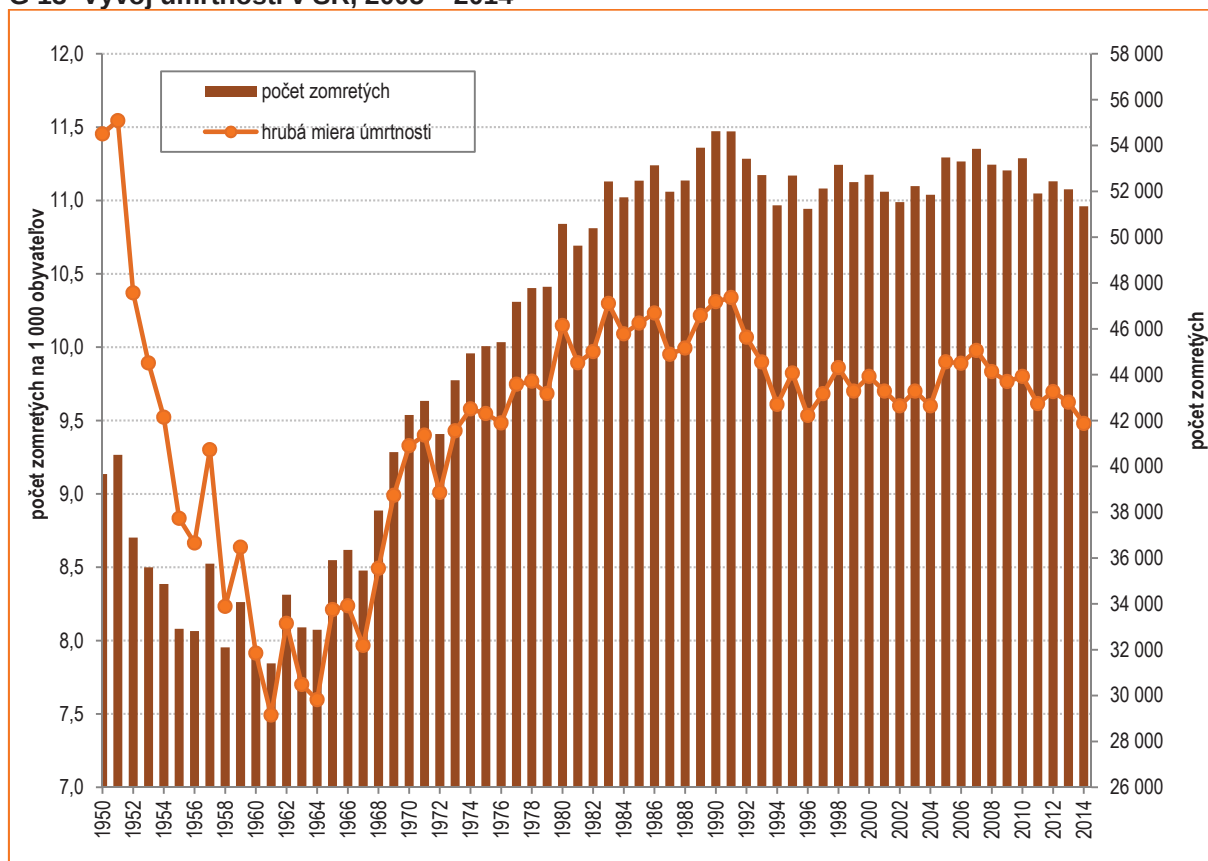
2.5 Úmrtnosť

V roku 2014 zomrelo 51 346 obyvateľov.

Početnosť úmrtí má stabilný charakter

V sledovanom období (2005 – 2014) sa počet úmrtí pohyboval v intervale 51- až 54-tisíc, najnižší počet úmrtí bol zaznamenaný práve v roku 2014.

G 13 Vývoj úmrtnosti v SR, 2005 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Hrubá miera úmrtnosti sa udržiava pod hodnotou 10 úmrtí na 1 000 obyvateľov od začiatku 90. rokov.

Stredná dĺžka života sa kontinuálne zvyšuje

V roku 2014 nádej na dožitie pri narodení dosiahla prvýkrát hodnotu 73 rokov u mužov a 80 rokov u žien. Oproti roku 2005 sa stredná dĺžka života pri narodení zvýšila u mužov o 3 roky a u žien o 2 roky.

Zvyšuje sa aj stredná dĺžka života v ostatných vekoch, napr. od roku 2005 sa vo veku 50 rokov zvýšila u mužov o 2 roky a u žien o 1 rok.

Trendom (i keď s drobnými medziročnými výkyvmi) je tiež približovanie hodnôt strednej dĺžky života mužov a žien. V roku 2014 bol rozdiel 6,8 roka v porovnaní s rokom 2005, ide o pokles o 1 rok (7,8 v roku 2005).

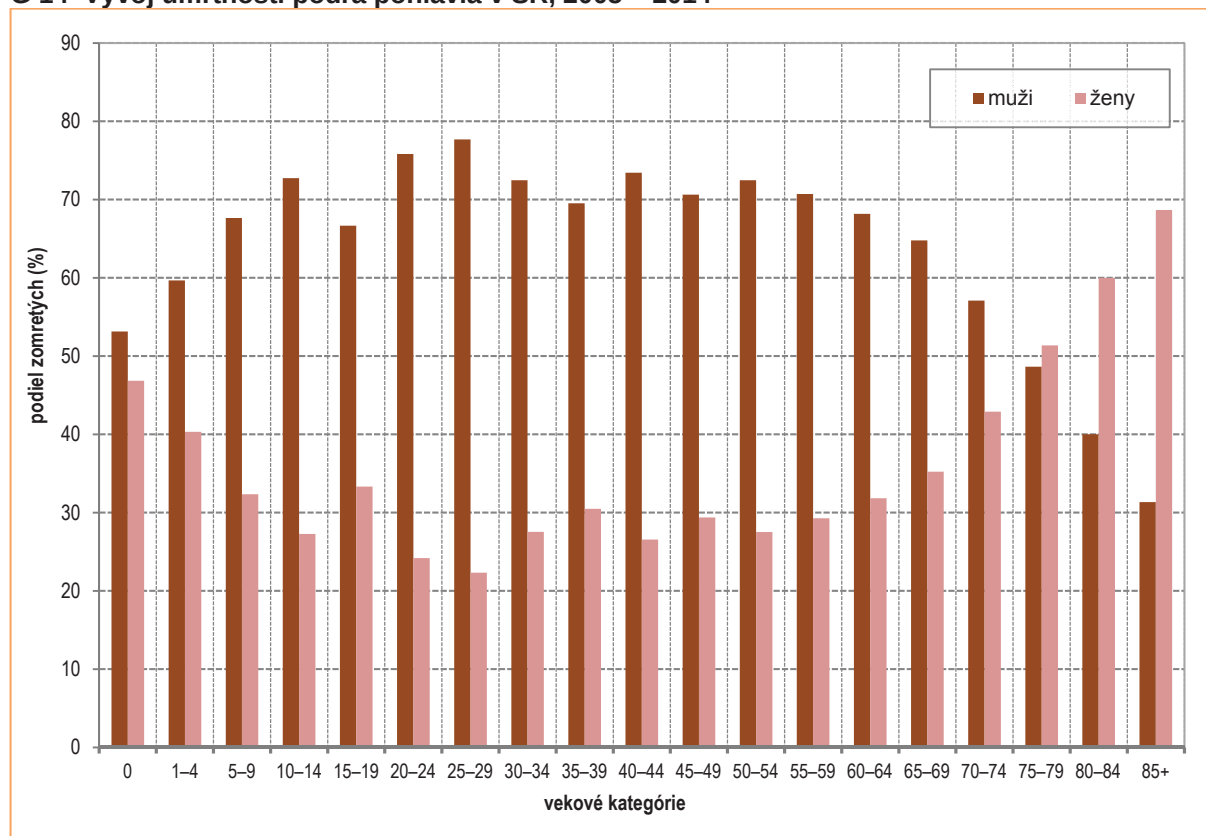
T 16 Vybrané charakteristiky úmrtnosti v SR, 2005 – 2014

Ukazovateľ	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zomretých spolu	53 475	53 301	53 856	53 164	52 913	53 445	51 903	52 437	52 089	51 346
v tom: muži	28 151	28 091	28 226	27 994	27 446	27 645	26 797	26 884	26 866	26 499
ženy	25 324	25 210	25 630	25 170	25 467	25 800	25 106	25 553	25 223	24 847
Počet zomretých na 1 000 obyvateľov	9,9	9,9	10,0	9,8	9,8	9,8	9,6	9,7	9,6	9,5
Stredná dĺžka života pri narodení (v rokoch)										
muži	70,11	70,40	70,51	70,85	71,27	71,62	72,17	72,47	72,90	73,19
ženy	77,90	78,20	78,08	78,73	78,74	78,84	79,35	79,45	79,61	80,00
rozdiel	7,79	7,80	7,57	7,88	7,47	7,22	7,18	6,98	6,71	6,80

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Pretrváva nadúmrtnosť mužov

V roku 2014 predstavovali zomretí muži 52 % zo všetkých zomrelých. Na 1 000 zomretých žien tak pripadlo 1 066 zomretých mužov.

G 14 Vývoj úmrtnosti podľa pohlavia v SR, 2005 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Nerovnomerná miera úmrtnosti medzi mužmi a ženami je zrejماً predovšetkým v produktívnom veku. V roku 2014 bola najvyššia nadúmrtnosť mužov vo vekovej kategórii 25 – 29 rokov, kde úmrtia mužov tvorili 78 % všetkých úmrtí v tejto kategórii. Nadúmrtnosť mužov pretrváva do 75 rokov života, od tohto veku nastáva nadúmrtnosť žien v dôsledku výrazne vyššieho počtu a podielu žien vo vyšších vekoch.

Väčšina úmrtí stabilne kopíruje 5 základných kapitol MKCH¹

Až 93 – 94 % všetkých úmrtí spôsobujú choroby obehovej sústavy, nádory, vonkajšie príčiny, choroby dýchacej sústavy a choroby tráviacej sústavy. Najvyšší podiel úmrtí mužov i žien sa spája s chorobami obehovej sústavy, ktoré v roku 2014 zapríčinili smrť 43 % mužov a 55 % žien.

Druhou najčastejšou príčinou smrti (opäť u oboch pohlaví) sú nádory. Na túto diagnózu zomiera ročne okolo 12- až 13-tisíc ľudí. „Vonkajšie príčiny“ (dopravné nehody, náhodné poranenia, úmyselné sebapoškodenie) sú treťou najčastejšou príčinou smrti mužov (2-tisíc zomretých, t. j. 8 %). V skupine žien ide o menej častú príčinu smrti (600 – 700 úmrtí ročne). Takáto štruktúra príčin smrti je dlhodobým javom. Aktuálne sa mierne znižuje počet úmrtí na choroby obehovej sústavy a zvyšuje sa počet zomretých na nádory.

T 17 Úmrtnosť mužov podľa vybraných príčin smrti v SR, 2005 – 2014

Rok	Príčiny smrti						
	choroby obehovej sústavy	nádory	vonkajšie príčiny	choroby dýchacej sústavy	choroby tráviacej sústavy	ostatné	spolu
	IX	II	XX=(XIX)	X	XI		
muži (absolútne údaje)							
2005	13 468	6 944	2 456	1 786	1 668	1 829	28 151
2006	13 538	6 815	2 454	1 678	1 802	1 804	28 091
2007	13 505	6 881	2 346	1 838	1 844	1 812	28 226
2008	13 141	6 877	2 570	1 697	1 865	1 844	27 994
2009	12 845	6 782	2 325	1 846	1 793	1 855	27 446
2010	12 859	7 064	2 281	1 840	1 795	1 806	27 645
2011	12 289	7 027	2 133	1 869	1 725	1 754	26 797
2012	12 416	6 936	2 069	1 868	1 768	1 827	26 884
2013	11 720	7 700	2 133	1 915	1 588	1 810	26 866
2014	11 472	7 581	2 055	1 831	1 613	1 947	26 499
štruktúra (%)							
2005	47,9	24,7	8,7	6,3	5,9	6,5	100
2006	48,2	24,3	8,7	6,0	6,4	6,4	100
2007	47,9	24,4	8,3	6,5	6,5	6,4	100
2008	46,9	24,6	9,2	6,1	6,7	6,6	100
2009	46,8	24,7	8,5	6,7	6,5	6,8	100
2010	46,5	25,6	8,3	6,7	6,5	6,5	100
2011	45,9	26,2	8,0	7,0	6,4	6,5	100
2012	46,2	25,8	7,7	6,9	6,6	6,8	100
2013	43,6	28,7	7,9	7,1	5,9	6,7	100
2014	43,3	28,6	7,8	6,9	6,1	7,3	100

Zdroj údajov: ŠÚ SR

¹ MKCH – Medzinárodná klasifikácia chorôb.

T 18 Úmrtnosť žien podľa vybraných príčin smrti v SR, 2005 – 2014

Rok	Príčiny smrti						
	choroby obehovej sústavy	nádory	vonkajšie príčiny	choroby dýchacej sústavy	choroby tráviacej sústavy	ostatné	spolu
	IX	II	XX=(XIX)	X	XI		
ženy (absolútne údaje)							
2005	15 663	4 930	676	1 328	1 117	1 610	25 324
2006	15 759	4 917	608	1 283	1 067	1 576	25 210
2007	15 784	5 085	622	1 320	1 141	1 678	25 630
2008	15 361	5 115	604	1 284	1 165	1 641	25 170
2009	15 420	5 184	632	1 333	1 158	1 740	25 467
2010	15 682	5 121	666	1 471	1 050	1 810	25 800
2011	15 017	5 044	688	1 400	1 145	1 812	25 106
2012	15 357	5 261	658	1 489	1 075	1 713	25 553
2013	14 470	5 655	693	1 551	1 004	1 850	25 223
2014	13 726	5 888	722	1 448	1 023	2 040	24 847
štruktúra (%)							
2005	61,9	19,4	2,7	5,2	4,4	6,4	100
2006	62,5	19,5	2,4	5,1	4,2	6,3	100
2007	61,6	19,8	2,4	5,2	4,5	6,5	100
2008	61,0	20,3	2,4	5,1	4,6	6,5	100
2009	60,6	20,4	2,5	5,2	4,6	6,8	100
2010	60,8	19,8	2,6	5,7	4,1	7,0	100
2011	59,8	20,1	2,7	5,6	4,6	7,2	100
2012	60,1	20,6	2,6	5,8	4,2	6,7	100
2013	57,4	22,4	2,7	6,1	4,0	7,3	100
2014	55,2	23,7	2,9	5,8	4,1	8,2	100

Zdroj údajov: ŠÚ SR

2.6 Sťahovanie

V roku 2014 zmenilo miesto trvalého bydliska v rámci územia republiky 94 039 obyvateľov, medzištátne 9 001 obyvateľov.

Zvyšuje sa objem vnútorného sťahovania

Od roku 2012 sa zvyšuje objem vnútorného sťahovania. V roku 2014 bol dokonca zaznamenaný výrazný medzročný nárast (až o 11 %).

V rámci územia Slovenska sa častejšie sťahujú ženy ako muži

Na objeme vnútorného sťahovania sa ženy podieľajú stabilným podielom (53 – 54 %).

T 19 Vnútorné sťahovanie obyvateľov podľa pohlavia v SR, 2005 – 2014

15 Vnútorné sťahovanie obyvateľov podľa pohlavia v SR, 2005 – 2014							
Rok	Počet sťahujúcich sa vo vnútri územia SR					na 1 000 obyvateľov spolu	
	spolu	v tom					
		muži		ženy			
		abs. počet	%	abs. počet	%		
2005	87 170	40 535	46,5	46 635	53,5	16,2	
2006	91 504	42 485	46,4	49 019	53,6	17,0	
2007	89 718	41 452	46,2	48 266	53,8	16,6	
2008	89 097	41 134	46,2	47 963	53,8	16,5	
2009	80 474	37 412	46,5	43 062	53,5	14,8	
2010	87 877	41 002	46,7	46 875	53,3	16,2	
2011	85 347	39 187	45,9	46 160	54,1	15,8	
2012	83 127	38 341	46,1	44 786	53,9	15,4	
2013	84 563	38 911	46,0	45 652	54,0	15,6	
2014	94 039	43 827	46,6	50 212	53,4	17,4	

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Sťahujú sa predovšetkým obyvatelia v produktívnom veku

Skupina obyvateľov v produktívnom veku tvorila v roku 2014 v štruktúre migrantov v rámci územia Slovenska 73 %.

Obyvatelia sa najčastejšie sťahovali z „bytových dôvodov“ (takmer 35 %) a z dôvodu „nasledovanie rodinného príslušníka“ (29 %).

Prevláda sťahovanie z obce do obce v rámci okresu

Na objeme vnútornej migrácie majú najväčší podiel obyvatelia migrujúci medzi obcami v rámci okresu (46 %), potom v rámci kraja a len štvrtinu objemu predstavujú obyvatelia, ktorí sťahovaním zmenili aj kraj trvalého bydliska.

T 20 Vnútorne sťahovanie obyvateľov v SR, 2005 – 2014

Rok	Celkový počet sťahujúcich sa osôb								
	z obce do obce v okrese			z okresu do okresu v kraji			z kraja do kraja		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
	absolútne údaje								
2005	19 252	21 512	40 764	12 009	14 016	26 025	9 274	11 107	20 381
2006	20 017	22 409	42 426	12 556	14 785	27 341	9 912	11 825	21 737
2007	19 440	22 332	41 772	12 190	14 095	26 285	9 822	11 839	21 661
2008	18 973	21 852	40 825	12 068	14 075	26 143	10 093	12 036	22 129
2009	17 199	19 451	36 650	11 016	12 739	23 755	9 197	10 872	20 069
2010	18 999	21 249	40 248	12 235	13 871	26 106	9 768	11 755	21 523
2011	18 336	21 065	39 401	11 527	13 665	25 192	9 324	11 430	20 754
2012	17 731	20 332	38 063	11 208	13 243	24 451	9 402	11 211	20 613
2013	18 136	20 934	39 070	11 220	13 102	24 322	9 555	11 616	21 171
2014	20 193	22 833	43 026	12 855	14 671	27 526	10 779	12 708	23 487
Rok	sťahujúci sa na 1 000 obyvateľov								
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
2005	7,4	7,8	7,6	4,6	5,1	4,8	3,6	4,0	3,8
2006	7,6	8,1	7,9	4,8	5,3	5,1	3,8	4,3	4,0
2007	7,4	8,0	7,7	4,7	5,1	4,9	3,7	4,3	4,0
2008	7,2	7,9	7,6	4,6	5,1	4,8	3,8	4,3	4,1
2009	6,5	7,0	6,8	4,2	4,6	4,4	3,5	3,9	3,7
2010	7,2	7,6	7,4	4,6	5,0	4,8	3,7	4,2	4,0
2011	7,0	7,6	7,3	4,4	4,9	4,7	3,5	4,1	3,8
2012	6,7	7,3	7,0	4,3	4,8	4,5	3,6	4,0	3,8
2013	6,9	7,5	7,2	4,3	4,7	4,5	3,6	4,2	3,9
2014	7,6	8,2	7,9	4,9	5,3	5,1	4,1	4,6	4,3

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Slovenská republika je od roku 1993 migračne ziskovou krajinou

V roku 2014 sa síce objem zahraničného sťahovania medziročne a už tretí rok po sebe zvýšil, ale zásluhu na tom má predovšetkým emigrácia obyvateľov.

Počet imigrantov dosiahol 5,4 tisíce, vystaňovalo sa až 3,6 tisíce osôb, čo predstavuje 40 % objemu zahraničného sťahovania (v roku 2005 tvorili vystaňovaní len 26 % objemu).

Saldo zahraničného sťahovania je od roku 1993 kladné, ale od roku 2008 klesá. Zahraničným sťahovaním v roku 2014 získala Slovenská republika 1,7 tisíce osôb. V porovnaní s rokom maxima (2008) bolo v roku 2014 saldo zahraničného sťahovania štvornásobne nižšie.

T 21 Zahraničné sťahovanie obyvateľov SR, 2005 – 2014

Ukazovateľ	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Objem sťahovania	7 149	7 324	10 455	10 470	8 325	7 161	6 692	7 422	7 919	9 001
Pristaňovanie	5 276	5 589	8 624	8 765	6 346	5 272	4 829	5 419	5 149	5 357
Vystaňovanie	1 873	1 735	1 831	1 705	1 979	1 889	1 863	2 003	2 770	3 644
Saldo sťahovania	3 403	3 854	6 793	7 060	4 367	3 383	2 966	3 416	2 379	1 713

Zdroj údajov: ŠÚ SR

V zahraničnej migrácii dominuje migrácia v rámci európskych krajín

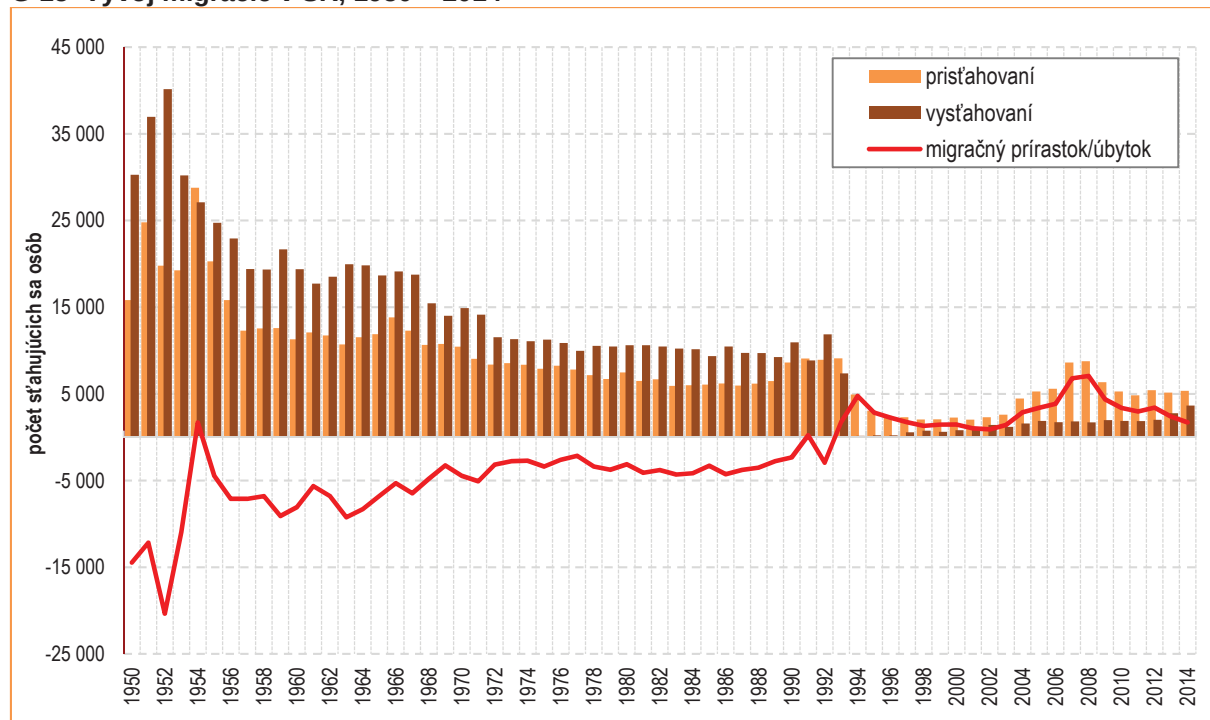
Na zahraničnej migrácii sa dlhodobo najviac podieľajú obyvatelia, ktorí sa sťahujú „z“ a „do“ krajín starého kontinentu. V roku 2014 tvorili Európania až 90,2 % všetkých imigrantov Slovenskej republiky. Druhou najpočetnejšou bola skupina imigrantov z amerického kontinentu (4,8 %).

Z hľadiska početnosti najviac obyvateľov sa prisťahovalo z Českej republiky (1 232), zo Spojeného kráľovstva (706), z Maďarska (408) a Rakúska (405).

Európske štáty boli hlavnými cieľovými krajinami aj pre 90,6 % emigrantov zo Slovenska. Do krajín v Amerike odišlo zo Slovenska 5,3 % obyvateľov (133 do USA, 57 do Kanady, 4 do iných krajín).

Najviac obyvateľov Slovenskej republiky sa vystaľovalo do Českej republiky (1 162), Rakúska (848), Spojeného kráľovstva (351) a Nemecka (293).

G 15 Vývoj migrácie v SR, 1950 – 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

**Zo zahraničia na Slovensko sa sťahuje viac mužov ako žien,
zo Slovenska do zahraničia odchádza viac žien ako mužov**

Z hľadiska pohlavia medzi imigrantmi prevládajú muži (58 %), medzi emigrantmi zasa ženy s podielom 60 %.

3. Demografické štruktúry

3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

Vzájomný pomer mužov a žien je dlhodobo stabilný, početnosť žien je vyššia ako početnosť mužov

Počet narodených chlapcov je vždy vyšší (biologická zákonitosť) ako počet narodených dievčat, príznačná je však nadúmrtnosť mužov a vyššia stredná dĺžka života žien. V dôsledku toho v populácii prevládajú ženy s podielom 51,3 % v roku 2014. Na 1 000 mužov pripadlo 1 052 žien.

T 22 Charakteristiky štruktúry obyvateľov podľa pohlavia v SR, 2005 – 2014

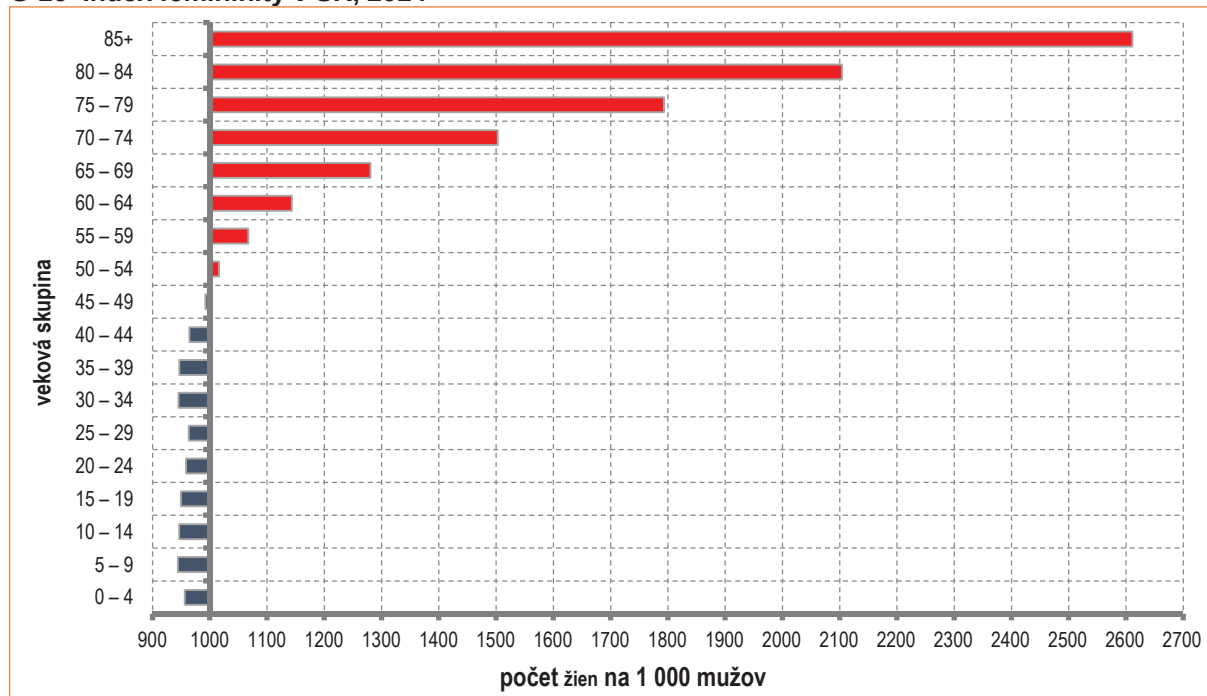
Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Podiel žien v %	51,46	51,46	51,43	51,41	51,39	51,39	51,30	51,28	51,27	51,26
Počet žien na 1 000 mužov	1 060	1 060	1 059	1 058	1 057	1 057	1 054	1 053	1 052	1 052
Počet narodených chlapcov na 1 000 narodených dievčat	1 058	1 056	1 052	1 048	1 066	1 023	1 048	1 067	1 049	1 044

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Vo veku nad 85 rokov pripadá na 1 000 mužov viac ako 2 600 žien

Z hľadiska veku sa prevaha žien nad mužmi začína vo vekovej kategórii 50 – 54 rokov.

G 16 Index femininity v SR, 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Podiely detí a dôchodcov sa približujú

Konvergencia podielov detí (0- až 14-roční) a osôb v poproduktívnom veku (65+) je zjavná. Kým v roku 2005 bol rozdiel v prospech detí ešte takmer 5 bodov, v roku 2014 už len 1,4 bodu.

Koncom roka 2014 predstavoval podiel obyvateľov vo veku 65 rokov a starších už takmer 14 %. V porovnaní s rokom 2005 ide o nárast o 20 % (2,2 bodu). Na druhej strane podiel obyvateľov mladších ako 15 rokov sa znížil o viac ako 7 % (resp. o 1,3 bodu).

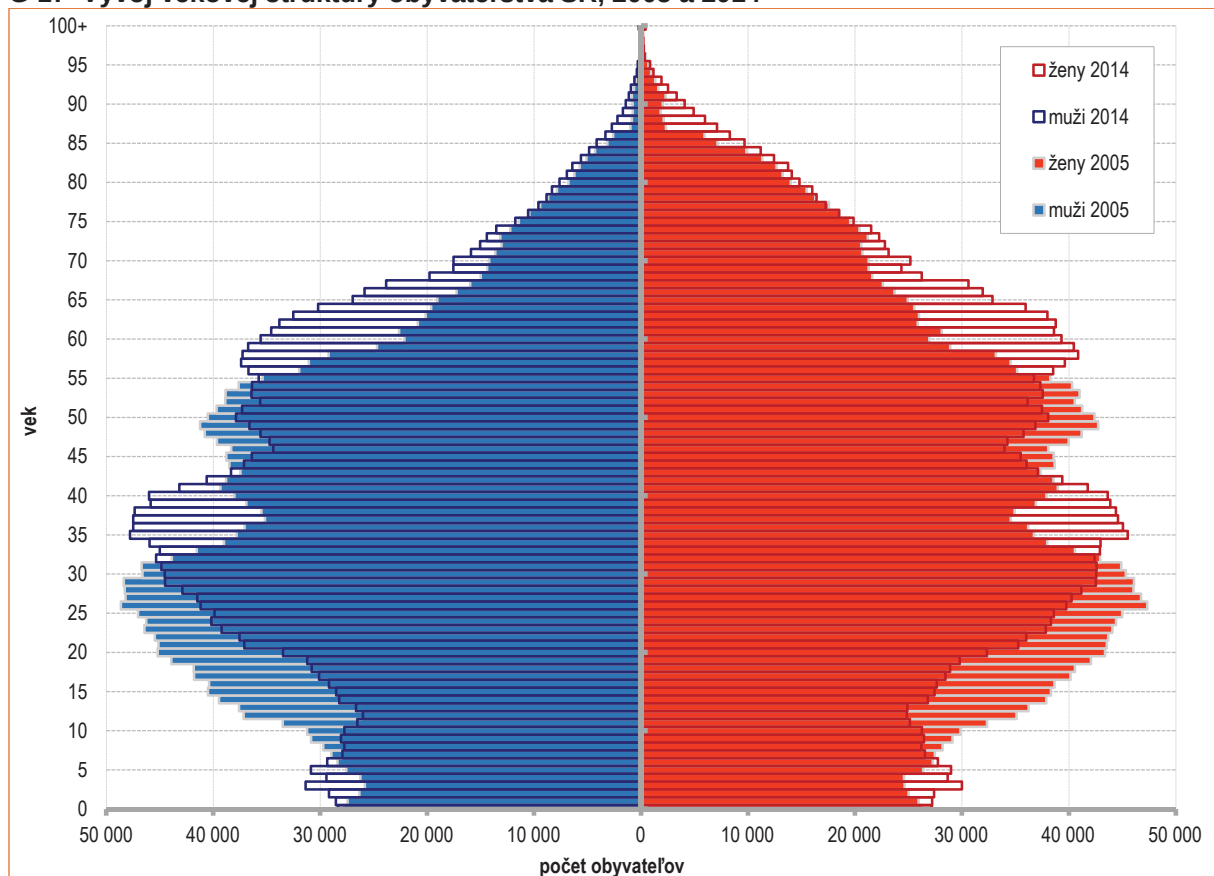
T 23 Hlavné vekové skupiny obyvateľov SR, 2005 – 2014

Veková skupina	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvateľov										
0 – 14	894 308	870 622	851 044	836 069	831 320	830 457	832 572	830 576	829 925	830 181
15 – 64	3 862 234	3 883 376	3 903 172	3 921 880	3 928 471	3 932 092	3 881 088	3 870 038	3 852 888	3 834 289
65+	632 638	639 639	646 782	654 305	665 134	672 724	690 662	710 222	733 136	756 879
Spolu	5 389 180	5 393 637	5 400 998	5 412 254	5 424 925	5 435 273	5 404 322	5 410 836	5 415 949	5 421 349
štruktúra v %										
0 – 14	16,59	16,14	15,76	15,45	15,32	15,28	15,41	15,35	15,32	15,31
15 – 64	71,67	72,00	72,27	72,46	72,42	72,34	71,81	71,52	71,14	70,73
65+	11,74	11,86	11,98	12,09	12,26	12,38	12,78	13,13	13,54	13,96

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Populácia starne čoraz rýchlejšie

G 17 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva SR, 2005 a 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Veková pyramída populácie Slovenskej republiky vykazuje isté špecifiká.

Pozorujeme predovšetkým výrazne početnejšie populačné ročníky povojnového „baby-boomu“, ktoré o pár rokov dovŕšia dôchodkový vek a budú starnutie obyvateľstva ešte zintenzívňovať (starnutie zo stredu vekovej pyramídy), a silné ročníky zo 70. rokov 20. storočia.

Dôsledkom odkladania pôrodov a výrazne nižšej plodnosti silných generácií narodených v 70. rokoch absentujú početnejšie ročníky z prelomu tisícročí. Tento jav sa nazýva starnutím zdola vekovej pyramídy.

Narastanie počtosti (absolútnej aj relatívnej) starých obyvateľov sa nazýva starnutím zhora. Tento jav sa spája s predlžovaním strednej dĺžky života obyvateľov.

Polovica obyvateľov má viac ako 39 rokov

Výrazné starnutie populácie na Slovensku dokumentujú aj ďalšie ukazovatele veku: priemerný vek, mediánový vek, index starnutia, index ekonomického zaťaženia.

V roku 2014 bol priemerný vek obyvateľov Slovenska 39,9 roka. Priemerný vek mužov je v porovnaní s priemerným vekom žien približne o 3 roky nižší (38,2 muži; 41,4 ženy).

Mediánový vek, t. j. vek rozdeľujúci populáciu na dve rovnako početné časti, sa zvýšil v sledovanom období o takmer 3,5 roka. Výraznejšie zvýšenie je u mužov (o 3,7 roka), u žien mediánový vek prekročil hranicu 40 rokov už v roku 2013.

T 24 Ukazovatele veku populácie SR, 2005 – 2014

Ukazovateľ	Pohlavie	Rok									
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Priemerný vek	muži	35,80	36,06	36,34	36,60	36,84	37,09	37,41	37,68	37,96	38,24
	ženy	39,00	39,25	39,54	39,80	40,05	40,28	40,61	40,87	41,15	41,43
	spolu	37,40	37,71	37,99	38,25	38,49	38,73	39,05	39,32	39,60	39,87
Mediánový vek	muži	33,85	34,21	34,59	34,96	35,36	35,76	36,26	36,68	37,10	37,57
	ženy	37,46	37,74	38,03	38,31	38,59	38,87	39,37	39,74	40,10	40,56
	spolu	35,59	35,89	36,21	36,54	36,87	37,23	37,74	38,15	38,60	39,01
Index starnutia *	muži	51,60	53,48	55,25	56,90	58,23	59,00	60,89	63,16	65,68	68,23
	ženy	90,80	94,47	97,83	100,67	102,94	104,07	106,20	109,07	112,20	115,34
	spolu	70,70	73,47	76,00	78,25	80,01	81,01	82,96	85,51	88,34	91,17
Index ekonomického zaťaženia **	spolu	39,54	38,89	38,37	38,00	38,09	38,23	39,25	39,81	40,57	41,39

Zdroj údajov: ŠÚ SR

* Počet osôb vo veku 65 rokov a viac na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov.

** Počet detí vo veku 0 – 14 rokov a osôb vo veku 65 rokov a viac na 100 osôb vo veku 15 – 64 rokov.

Index starnutia sa zvýšil od roku 2005 o 20 bodov, takže v roku 2014 pripadlo na 100 0- až 14-ročných detí 91 osôb 65-ročných a starších.

Index ekonomického zaťaženia produktívneho obyvateľstva (15- až 64-ročného) vzrástol v sledovanom období o takmer 2 body na hodnotu 41,4 %. To znamená, že na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadá 41 obyvateľov v neproduktívnom veku (0- až 14-ročných a 65-ročných a starších). Podľa prognózy populačného vývoja sa hodnota indexu ekonomického zaťaženia dostane do roku 2060 na úroveň 118,8 %.

3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu sa významne nemení

V priebehu poslednej dekády sa podiel obyvateľstva podľa rodinného stavu výraznejšie nemenil. Zaznamenávame však pokles podielu vydatých žien a ženatých mužov a nárast podielu rozvedených.

T 25 Štruktúra obyvateľstva SR podľa rodinného stavu, 2005 – 2014

Rodinný stav	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	počet osôb (v tis.)									
slobodní	1 243,0	1 246,2	1 249,7	1 253,8	1 260,5	1 266,5	1 255,9	1 260,0	1 271,2	1 275,9
ženatí	1 203,5	1 198,5	1 196,5	1 194,9	1 191,0	1 186,6	1 126,4	1 123,4	1 107,6	1 101,6
rozvedení	121,7	128,4	134,3	140,9	147,7	154,0	188,7	193,7	200,7	205,6
ovdovení	47,7	45,3	42,6	40,2	37,8	35,2	60,7	58,9	59,6	59,1
spolu	2 615,9	2 618,3	2 623,1	2 629,8	2 636,9	2 642,2	2 631,8	2 636,0	2 639,1	2 642,3
Muži	štruktúra (v %)									
slobodní	47,5	47,6	47,6	47,7	47,8	47,9	47,7	47,8	48,2	48,3
ženatí	46,0	45,8	45,6	45,4	45,2	44,9	42,8	42,6	42,0	41,7
rozvedení	4,7	4,9	5,1	5,4	5,6	5,8	7,2	7,3	7,6	7,8
ovdovení	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	2,3	2,2	2,3	2,2
Ženy	počet osôb (v tis.)									
slobodné	1 066,4	1 068,7	1 070,4	1 072,9	1 078,4	1 084,7	1 070,8	1 074,0	1 081,2	1 084,2
vydaté	1 213,5	1 207,5	1 203,9	1 200,6	1 195,9	1 190,7	1 137,8	1 134,2	1 124,5	1 120,6
rozvedené	169,5	177,8	185,2	193,2	201,5	209,2	236,2	242,3	250,1	255,9
ovdovené	323,9	321,4	318,4	315,7	312,3	308,5	327,7	324,3	321,0	318,4
spolu	2 773,3	2 775,4	2 777,9	2 782,5	2 788,0	2 793,0	2 772,6	2 774,9	2 776,9	2 779,0
Ženy	štruktúra (v %)									
slobodné	38,5	38,5	38,5	38,6	38,7	38,8	38,6	38,7	38,9	39,0
vydaté	43,8	43,5	43,3	43,2	42,9	42,6	41,0	40,9	40,5	40,3
rozvedené	6,1	6,4	6,7	6,9	7,2	7,5	8,5	8,7	9,0	9,2
ovdovené	11,7	11,6	11,5	11,3	11,2	11,0	11,8	11,7	11,6	11,5

Zdroj údajov: ŠÚ SR

V populácii mužov prevládajú slobodní, medzi ženami vydaté

K 31. 12. 2014 tvorilo populáciu mužov na Slovensku 48,3 % slobodných, 41,7 % ženatých, 7,8 % rozvedených a 2,2 % ovdovených osôb. V ženskej časti populácie bolo 39 % slobodných, 40,3 % vydatých, 9,2 % rozvedených a až 11,5 % ovdovených žien.

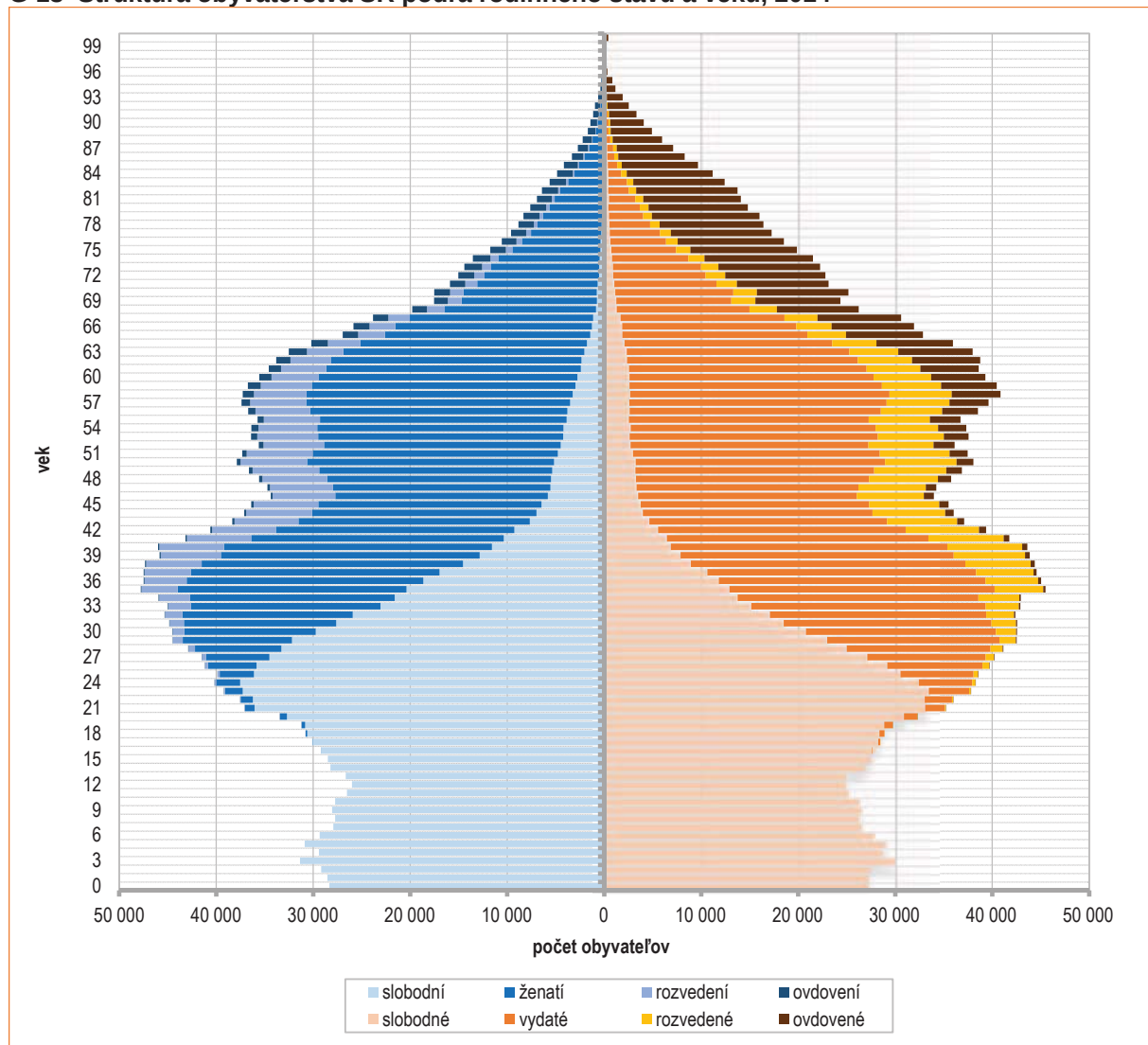
Podiel slobodných sa pohybuje nad hranicou 90 % do veku 25 rokov u mužov a do veku 22 rokov u žien. Hranicu 50 % slobodných prekonajú muži po 33. roku, ženy po 29. roku.

Maximálny podiel ženatých mužov zaznamenávame vo veku 64 – 75 rokov (nad 77 %, maximum 79,5 %), najvyšší podiel vydatých žien vo veku 45 – 57 rokov (nad 66 %, maximum 68,1 %).

Rozvedení muži dosahujú najvyšší podiel vo veku 43 – 53 rokov (nad 17 %), rozvedené ženy vo veku 42 – 51 rokov (nad 19 %).

K 31. 12. 2014 bolo v populácii 5-krát viac ovdovených žien (318 369) ako ovdovených mužov (59 124). V porovnaní s mužmi sa ženy dožívajú vyššieho veku a vo väčšine prípadov prežijú svojich partnerov, aj preto registrujeme najvyššie počty ovdovených žien vo veku 70 – 83 rokov (viac ako 9 000 ovdovených žien v každom veku z tohto rozpätia).

G 18 Štruktúra obyvateľstva SR podľa rodinného stavu a veku, 2014

Zdroj údajov: ŠÚ SR

3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Majoritnou národnosťou je slovenská národnosť

Národnostná štruktúra obyvateľstva Slovenskej republiky nepatrí k dynamicky sa meniacim štruktúram. Najvýraznejšiu zmenu zaznamenávame medzi rokmi 2010 a 2011, po aktualizácii štruktúr obyvateľstva podľa Sčítania obyvateľov domov a bytov 2011, keď podiel obyvateľov slovenskej národnosti poklesol z 85 % na 81 %. Pokles podielu obyvateľov slovenskej národnosti bol na úkor nezistenej národnosti obyvateľov (približne 7 %).

Najpočetnejšou národnostnou menšinou je maďarská menšina

Početnosť i podiel maďarskej národnosti má v sledovanom období (2005 – 2014) klesajúci trend. V roku 2014 tvorila maďarská národnosť 8,4 %, medziročný pokles predstavoval 0,1 bodu.

T 26 Štruktúra obyvateľstva SR podľa národnosti, 2005 – 2014

Národnosť	Rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	počet osôb (v tis.)									
slovenská	4614,0	4613,7	4613,9	4 617,0	4 624,1	4 630,4	4 357,3	4 360,3	4 388,2	4 399,4
maďarská	515,2	514,2	513,7	513,6	513,8	513,1	458,4	458,1	458,0	457,0
rómska	98,2	100,1	102,0	104,0	105,7	107,2	106,6	108,0	107,9	108,9
česká, moravská, sliezská	48,4	49,1	49,8	50,7	51,6	52,3	34,0	34,5	37,7	38,1
rusínska	24,1	24,1	24,0	24,0	24,0	24,0	33,4	33,4	32,3	31,9
ukrajinská	11,2	11,4	11,6	11,7	11,8	11,9	7,5	7,6	8,6	8,9
nemecká	6,1	6,6	7,0	7,7	7,8	7,9	4,8	4,9	6,9	7,0
poľská	3,2	3,8	4,2	4,6	5,0	5,2	3,2	3,3	5,6	5,8
iná a nezistená	68,8	70,7	74,9	78,9	81,3	83,3	399,1	400,7	370,6	364,3
spolu	5 389,2	5393,6	5401,0	5 412,3	5 424,9	5 435,3	5 404,3	5 410,8	5 415,9	5 421,3
	štruktúra (v %)									
slovenská	85,6	85,5	85,4	85,3	85,2	85,2	80,6	80,6	81,0	81,1
maďarská	9,6	9,5	9,5	9,5	9,5	9,4	8,5	8,5	8,5	8,4
rómska	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
česká, moravská, sliezská	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	0,6	0,6	0,7	0,7
rusínska	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
ukrajinská	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
nemecká	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
poľská	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
iná a nezistená	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	7,4	7,4	6,8	6,7

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Treťou najpočetnejšou národnosťou na Slovensku je rómska národnosť s podielom 2 %, trend početnosti je mierne rastúci.

3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa občianstva a krajiny narodenia

Štruktúry obyvateľstva podľa štátneho občianstva a krajiny narodenia sa aktualizujú v demografickej štatistike len od Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011.

Cudzinci tvoria malý podiel obyvateľstva

Slovenské štátne občianstvo má 98,9 % obyvateľov Slovenskej republiky. To znamená, že podiel cudzincov v populácii predstavuje len 1,1 % (62-tisíc).

Medzi najpočetnejšie skupiny cudzincov patria obyvatelia s českým štátnym občianstvom (takmer 12-tisíc, t. j. 0,22 %), maďarským štátnym občianstvom (takmer 9-tisíc, t. j. 0,16 %), rumunským a poľským štátnym občianstvom (5-tisíc, t. j. 0,10 %).

T 27 Štruktúra obyvateľov SR podľa štátneho občianstva a krajiny narodenia, 2014

Štátne občianstvo	Počet obyvateľov	Podiel obyvateľov (v %)	Krajina narodenia	Počet obyvateľov	Podiel obyvateľov (v %)
Slovenská republika	5 359 583	98,86	Slovenská republika	5 243 725	96,72
Česká republika	11 861	0,22	Česká republika	87 989	1,62
Maďarsko	8 629	0,16	Maďarsko	17 058	0,31
Rumunsko	5 252	0,10	Ukrajina	10 092	0,19
Poľská republika	5 192	0,10	Rumunsko	8 299	0,15
Nemecko	3 650	0,07	Poľská republika	6 721	0,12
Ukrajina	2 845	0,05	Spojené kráľovstvo	5 501	0,10
Taliansko	2 134	0,04	Nemecko	4 817	0,09
Rakúsko	1 851	0,03	Rakúsko	3 361	0,06
Bulharsko	1 645	0,03	Francúzsko	2 938	0,05
Spojené kráľovstvo	1 632	0,03	Taliansko	2 841	0,05
Ostatné	17 075	0,31	Ostatné	28 007	0,52
Spolu	5 421 349	100,0	Spolu	5 421 349	100,0

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Tri percentá súčasného obyvateľstva sa narodilo mimo územia Slovenska

Štruktúra obyvateľstva podľa krajiny narodenia je podobná štruktúre obyvateľstva podľa štátneho občianstva. Na Slovensku sa narodilo 96,7 % obyvateľov, v Českej republike takmer 88-tisíc (1,6 %) a niečo vyše 17-tisíc obyvateľov (0,3 %) sa narodilo v Maďarsku. Nad 10-tisíc obyvateľov sa narodilo na Ukrajine (0,2 %).

Záver

K 31. decembru 2014 mala Slovenská republika 5 421 349 obyvateľov, z toho bolo 2 779 021 žien (51,3 %).

Narodilo sa 55 033 živých detí (o 210 viac ako v roku 2013) a zomrelo 51 346 osôb (o 743 menej ako v roku 2013). Živorodenosť sa medziročne mierne zvýšila na 10,2 promile (o 0,1 bodu) a úmrtnosť poklesla na 9,5 promile (o 0,1 bodu).

Bolo uzavretých 26 737 manželstiev. V porovnaní s rokom 2013 počet sobášov stúpol o 1 246. Rozviedlo sa 10 514 manželských dvojíc (v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 432 rozvedených manželstiev menej). Na 100 uzavretých manželstiev pripadlo 39 rozvodov.

Prirodzený prírastok dosiahol hodnotu 3 687 a bol o 953 osôb vyšší než v roku 2013. Zahraničnou migráciou získala Slovenská republika 1 713 osôb, o 666 osôb menej v porovnaní s rokom 2013. Celkový prírastok obyvateľstva dosiahol hodnotu 5 400 osôb (o 287 viac ako v roku 2013).

Literatúra

[1] BLEHA, B. – ŠPROCHA, B. – VAŇO, B.: Prognóza populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060. Bratislava: Infostat, 2013, s. 68. ISBN 978-80-89398-23-3.

[2] JUHAŠČÍKOVÁ, I. – KATERINKOVÁ, M. – KRČMÉRYOVÁ, E. – PODMANICKÁ, Z. – ŠKÁPIK, P. – ŠTUKOVSKÁ, Z. – ZAHN, O.: Fakty o zmenách v živote obyvateľov v SR. Bratislava: ŠÚ SR, 2014, s. 29. ISBN 978-80-8121-371-7.

Zdroje dát

www.statistics.sk: Štatistiky – Demografia a sociálne štatistiky – Obyvateľstvo a migrácia – Ukazovatele
Interné databázy ŠÚ SR

Verejné databázy ŠÚ SR: Datacube: <http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK/TM1WebLogin.aspx>
Slovstat: <http://www.statistics.sk/pls/elisw/vbd>

Hlavné trendy populačného vývoja v SR v roku 2014

Textová publikácia doplnená tabuľkami a grafmi zaznamenáva hlavné trendy populačného vývoja v Slovenskej republike v roku 2014 na pozadí zmien, ktoré nastali v rámci demografických procesov (sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť, plodnosť, potratovosť, úmrtnosť, sťahovanie) a v demografických štruktúrach obyvateľstva.

www.statistics.sk

Štatistický úrad SR
Miletičova 3
824 67 Bratislava
Slovenská republika

Tel.: +421 2 502 36 111
Fax: +421 2 554 24 587
E-mail: info@statistics.sk

ISBN 978-80-8121-431-8

